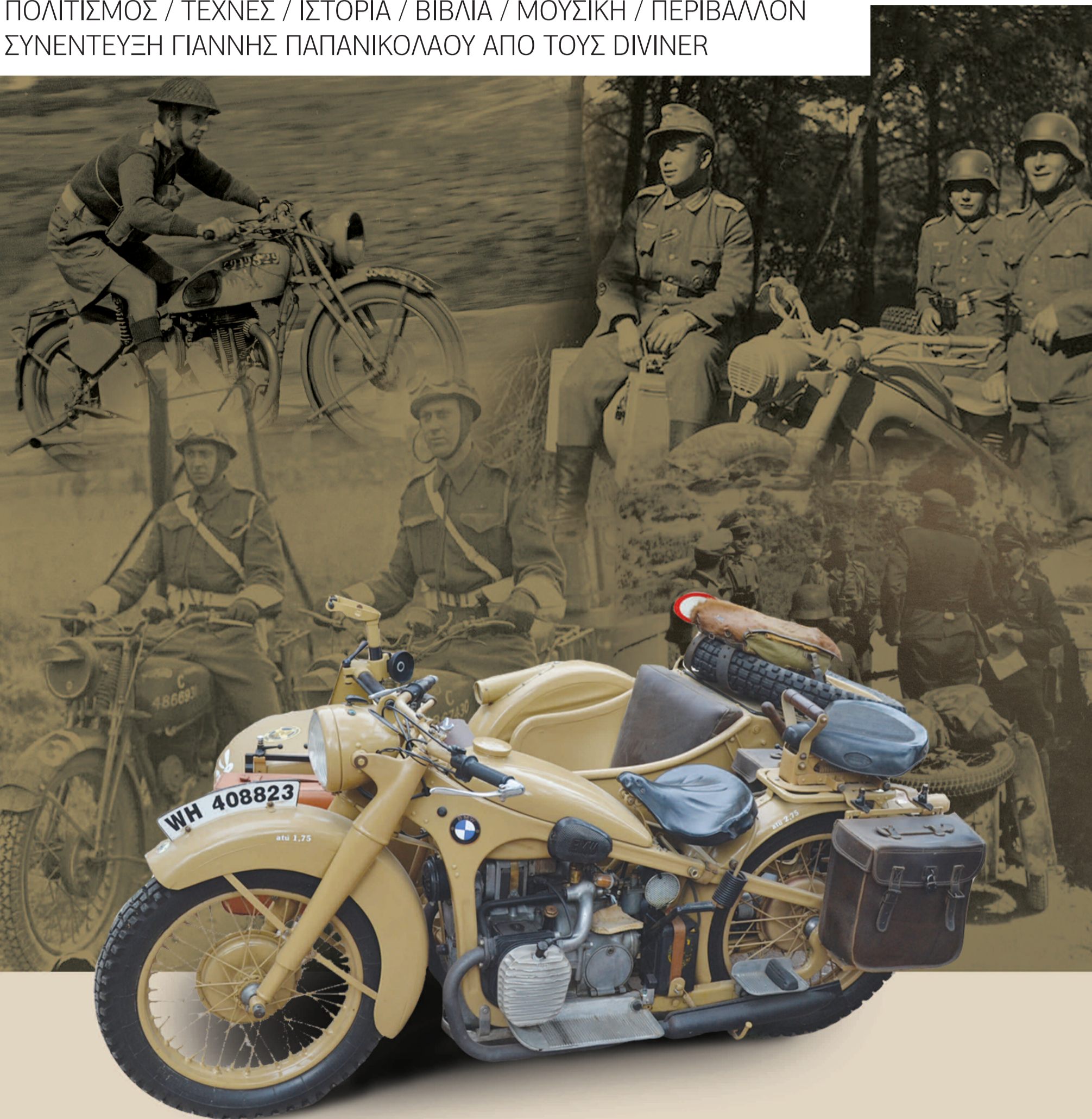

Χανιώτικα νέα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 21 Μαΐου 2016

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥΣ DIVINER

Μοτοσυκλίδες στη Μάχη της Κρήτης

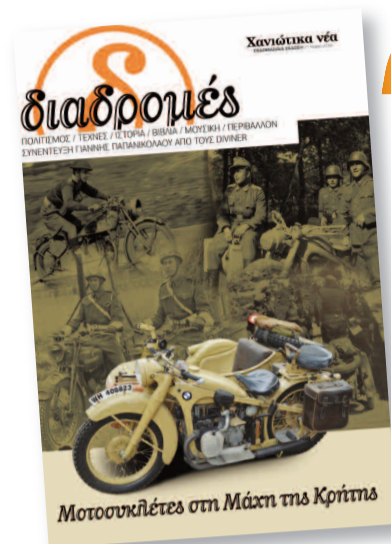

diadromes@haniotika-nea.gr

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

Νωστές και άγνωστες ιστορίες από το έπος της Μάχης της Κρήτης αποκαλύπτονται μέσα από αφηγήσεις, μαρτυρίες, αρχαιακό υλικό αλλά και αντικείμενα της περιόδου εκείνης που διασώθηκαν χάρη στο μεράκι κάποιων συλλεκτών. Στο σημερινό τεύχος των “διαδρομών” εστιάζουμε και πάλι στην 75η επέτειο από τη Μάχη της Κρήτης με ένα αφιέρωμα στις μοτοσυκλέτες που χρησιμοποίησαν σύμμαχοι και κατακτητές στην Κρήτη κατά τη διάρκεια του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου.

γιορτάζουν

21/5

Κωνσταντίνο

ς,

Κωνσταντίνα

, Ελένη

22/5

Αιμίλιος,

Αιμιλία

24/5

Παλλαδία,

Μαρκιανή,

Χριστιανός

26/5

Αλφαίος

27/5

Αλύπιος,

Αλυπία,

Θεράπων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Μοτοσυκλέτες

στη Μάχη της Κρήτης

σελ. 6 - 7 ~ Πολιτισμός

σελ. 8 ~ Παιδότοπος

σελ. 9 ~ Σερφαρίσματα,

Πολιτισμός

σελ. 10 ~ Συνέντευξη με
τον Γιάννη Παπανικολάου

σελ. 11 ~ Αφορμή, Βιβλία

σελ. 12 ~ Υγεία & Βότανα

No.514

Φανταστικό
μουσείο

Melozzo da Forlì, “Ο Πάπας Σίξτος Δ’ με τους ανιψιούς του και τον βιβλιοθηκάριο του Πλατίνα”, 1480, Ρώμη, Πινακοθήκη του Βατικανού.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

Το έργο του Melozzo da Forlì “Ο Πάπας Σίξτος Δ’ με τους ανιψιούς του και τον βιβλιοθηκάριο του Πλατίνα”, αποπνέοντας την υψηλή αυτοπεποίθηση του δημιουργού του και υπηρετώντας σε μνημειακή κλίμακα τους κανόνες της προοπτικής κατασκευής μιας ζωγραφικής σύνθεσης, εκφράζει όσο λίγα έργα της περιόδου το πνεύμα της υψηλής Αναγέννησης στην ιταλική ζωγραφική του 15ου αιώνα. Η νωπογραφία του Melozzo που σήμερα έχει αποκολληθεί και μεταφερθεί σε καμβά προέρχεται από ένα από τα δωμάτια της βιβλιοθήκης του Βατικανού, η οποία ιδρύθηκε στα 1475 από τον πάπα Σίξτο Δ’ της οικογένειας των Ρόβερε -είχε υπάρξει προκαθήμενος της Καθολικής Εκκλησίας από το 1471 έως το 1484.

Ο Melozzo που είχε έρθει στη Ρώμη στα 1475 απθανατίζει στη διάσημη αυτή δημιουργία του τη στιγμή του χρίσματος από τον Πάπα του ουμανιστή Bartolomeo Sacchi, αποκαλούμενου και Platina σε πρώτο βιβλιοθηκονόμο της βιβλιοθήκης του Βατικανού. Τα φυσιογνωμικά χαρακτηριστικά των κεντρικών πρωταγωνιστών αποδίδονται με τέτοια αλθοφάνεια, ώστε δικαίως νομιμοποιείται να σκεφτεί κανείς ότι πρόκειται για φυσιογνωμικές μελέτες εκ του φυσικού. Ο τιμώμενος Platina διακρίνεται στο κέντρο της σύνθεσης να γονατίζει με ευλάβεια ενώπιον του ποντίφικα, κατευθύνοντας μέσω του δείκτη του δεξιού του χεριού το βλέμμα του θεατή σε μια λατινική επιγραφή που εμπνεύστηκε ο ίδιος για να εξυμνήσει τα κατορθώματα και τις ευεργε-

σίες του πάτρωνά του Σίξτου Δ’ για την πόλη της Ρώμης. Ο Πάπας αποδίδεται σε αυστηρό προφίλ στην αποστολική έδρα ανάμεσα στους καρδινάλιους ανιψιούς του. Στα δεξιά του έχει τον Raffaele Riario, αποστολικό πρωτονοτάριο, ενώ μπροστά από αυτόν και με το βλέμμα στραμμένο προς τον Πάπα διακρίνεται όρθιος ο μέγλων Πάπας Ιούλιος Β’ (1503-1513, επίσης με καταγωγή από την οικογένεια των Ρόβερε) και με τους Girolamo Riario και Giovanni della Rovere πίσω από τον Platina να συμπληρώνουν το οικογενειακό πορτραίτο.

Ο Melozzo αναδεικνύεται μέσα από τη σύνθεση αυτή σε έξοχο ψυχογράφο εστιάζοντας στη διαφορετική προσωπικότητα καθενός από τα μοντέλα του και εντάσσοντας περίτεχνα τις μορφές του σε ένα αρχιτεκτονικό σκηνικό που συνδυάζει τη γνώση των κλασικών προτύπων με ένα σοφιστικέ γούστο με έμφαση στη διακοσμητική λεπτομέρεια. Η δεξιοτεχνικά αποδοσμένη ψευδαισθητική αρχιτεκτονική κατασκευή της σύνθεσης γίνεται ιδιαίτερα αντιληπτή σε επιμέρους λεπτομέρειες, όπως οι δύο παραστάδες που πλαισιώνουν τη σκηνή, οι οποίες μοιάζουν να προεκτείνονται προς το μέρος του θεατή, ενώ την ίδια στιγμή -ένα έτερο έξοχο ιλλουζιονιστικό τέχνασμα του ζωγράφου, η άκρη από το πανωφόρι του γονατιστού Platina πέφτει στο πάτωμα σχηματίζοντας ακανόνιστες πτυχώσεις που αγκαλιάζουν με τη σειρά τους με έντεχνον τρόπο την αφιερωματική επιγραφή.

διαδρομές

ΣΤΟ

internet

www.haniotika-nea.gr

ΣΤΗΝ ΠΥΛΗ ΣΑΜΠΙΟΝΑΡΑ

Ακουστικό ταξίδι στην πόλη των Χανίων

Ένα ηχητικό ταξίδι στα μνημεία, τους ανθρώπους, μέσα και έξω από τα τείχη των Χανίων έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν όσοι βρεθούν στον χώρο της “Σαμπιονάρα” μέχρι και τις 29 Μαΐου. Η έκθεση “Ακουστικό Παλίμψηστο” της Αυστραλέζας Μουσικού Ros Bandt, του Konstantin Fischer και της Anja Zuckmantel.

Η έκθεση χωρίζεται σε δύο μέρη, το ηχητικό και αυτό των εικόνων και των φωτογραφιών.

Στο πρώτο μέρος ο επισκέπτης μπορεί να ακούσει ήχους της πόλης.

Τέσσερα ακουστικά στη βόρεια, νότια, δυτική, ανατολική πλευρά με ανάλογους ήχους.

Όπως μας ανέφερε η κα Ros Bandt φίλη των Χανίων που τα επισκέπτεται τακτικά εδώ και 30 χρόνια, η βόρεια πλευρά έχει ήχους της πόλης και των κατοίκων της από το λόφο Καστέλι, την παραλιακή ζώνη του λιμανιού.

Ακολουθώντας η δυτική πλευρά επικεντρώνεται σε ήχους από την Εβραϊκή, τη Θεοτοκοπούλου, την οδό Ζαμπελίου.

Για τη νότια πλευρά οι ήχοι προέρχονται από την ύπαιθρο της πόλης από περιοχές εκτός των τειχών, ενώ η ανατολική κυριαρχείται από τους ήχους της λαϊκής αγοράς στη Μίνωος και στην Σπλάντζια.

Οι ήχοι αυτοί συγκεντρώθηκαν μετά από προσπάθεια περισσότερων από 10 ετών, ενώ ο όγκος τους ήταν τεράστιος αφού μόνο οι ήχοι από τα περιστερία φτάνουν στα 6GB!

«Ακούγοντας τους ήχους πιστεύω ότι οι άνθρωποι ταξιδεύουν μέσα στον χρόνο και παράλληλα αγκαλιάζουν την

Εικόνες με λεπτομέρειες από τα μνημεία των Χανίων μέσα στους αιώνες.

πόλη από άκρη σε άκρη» είπε η κα Bandt Στο δεύτερο μέρος ο Κωνσταντίνος Φίσερ παρουσιάζει εντυπωσιακές φωτογραφίες από μνημεία της πόλης, αναδεικνύοντας το μινωικό, τον ρωμαϊκό, τον οθωμανικό, τον σύγχρονο τους χαρακτήρα.

Μια σειρά από φωτογραφίες με έμφαση στην λεπτομέρεια των μνημείων και την ανά-

δειξη της πορείας τους στο χρόνο.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Στα εγκαίνια της έκθεσης το βράδυ της Πέμπτης η κα Bandt παρουσίασε ένα μέρος της δισκογραφικής της δουλειάς -διπλό cd- με τίτλο “Tarhu Connections-Συνδέσεις”.

Το πρώτο cd είναι αφιερωμένο στην μουσική παράδοση της Μεσογείου, με ξεχωριστά

Η Αυστραλέζα μουσικός Ros Bandt παίζοντας Tarhu.

κομμάτια για τα Χανιά και όχι μόνο, τα οποία η καλλιτέχνις αποδίδει με το παραδοσιακό Αυστραλέζικο έγχορδο όργανο Tarhu.

Γ.ΚΩΝ.

ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Τραγούδια συνομιλούν με σχολικά παιχνίδια

Εκδήλωση με θέμα “Τραγούδια και παραδοσιακά παιχνίδια των σχολικών χρόνων σε διάλογο” θα πραγματοποιηθεί σήμερα Σάββατο στις 6:30μ.μ. στο αίθριο του Μουσείου Σχολικής Ζωής του Δήμου Χανίων, με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων.

Στην εκδήλωση θα παρουσιαστούν τραγούδια εμπνευσμένα από τα μνημεία, τις παραβολές, τα μυστικά σήματα και τους συμβολισμούς που κρύβουν οι “νόμοι” γνωστών παραδοσιακών παιχνιδιών. Με τον συντονισμό και την καθοδήγηση της Καρυωτάκη Κατερίνας, μουσικού της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η εκδήλωση είναι ανοιχτή στο κοινό.

ΣΕ ΜΑΓΝΗΤΟΣΚΟΠΗΣΗ

Προβολή της όπερας “Turandot” του Πουτσίνι

Η διάσημη όπερα “Turandot” του Τζιάκομο Πουτσίνι θα προβληθεί σε μαγνητοσκόπηση από την Metropolitan Opera of New York σήμερα Σάββατο στις 7:55μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου.

Η Σουηδή δραματική σοπράνο Nina Stemme ερμηνεύει τον πρωταγωνιστικό ρόλο της περήφανης Κινέζας πριγκίπισσας, οι γρίφοι της οποίας καταδικάζουν κάθε μνηστήρα που θέλει το χέρι της. Ο τενόρος Marco Berti ερμηνεύει τον Καλάφ, τον γενναίο πρίγκιπα που τραγουδά το “Nessun dorma” και κερδίζει τελικά την αγάπη της. Ο Paolo Carignani διευθύνει τη θεαματική σκηνοθεσία του Franco Zeffirelli του 1987.

Είσοδος: 15 ευρώ - 10 ευρώ.

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Προβολή της ταινίας - ντοκιμαντέρ “Creta Divina”

Την προβολή της ταινίας - ντοκιμαντέρ του Φώτη Κωνσταντινίδη “Creta Divina” (Θεϊκή Κρήτη) διοργανώνει η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων τη Δευτέρα 23 Μαΐου και ώρα 8μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Για την ταινία θα μιλήσουν ο σκηνοθέτης Φώτης Κωνσταντινίδης και η φιλόλογος Βίκυ Κόλλια.

Ένας Άγγλος συνταξιούχος καθηγητής ιστορίας και ερασιτέχνης βοτανολόγος, πρόσφατα κηρέφας, κατεχόμενος από αξέχαστες αναμνήσεις της Κρήτης που είχε επισκεφθεί πολλές φορές στο παρελθόν με τη γυναίκα του, αποφασίζει να επισκεφθεί, αυτή τη φορά μόνος του, την αγαπημένη του Κρήτη αναζητώντας ένα σπάνιο βότανο.

Η μυθολογία, η ιστορία, η αρχαιολογία, η παράδοση, η κλωρίδα και το φυσικό κάλλος της Κρήτης μεταδίδονται έντεχνα και μ’ έναν προσιτό τρόπο μέσα από τη δραματουργική μετουσίωση του οπτικοακουστικού υλικού, με αποτέλεσμα να διαφανεί η υπερβατική, η θεϊκή της διάσταση. Η τεκμηριωμένη γνώση, που μεταδίδεται από κορυφαίους αρχαιολόγους, όπως τη δρα Μαρία Ανδρεαδάκη - Βλαζάκη, τον καθηγητή Νίκο Σταμπολίδη, τον δρα Γκάρεθ Όουενς και τη δρα Εφη Σαπουνά - Σακελλαράκη, συνοδεύει τη δραματουργική ροή του έργου, εμπλουτίζοντάς το με πολύτιμη πληροφορία για τον Μινωικό Πολιτισμό, έναν σύνθετο και προηγμένο πολιτισμό, που η ιστορία αναγνώρισε ως το λίκνο του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Η είσοδος είναι ελεύθερη.

ΣΤΟ “ΒΙΒΛΙΟ”

Ποιητική βραδιά αφιερωμένη στον Γιώργο Κ. Ψάλτη

Ποιητική βραδιά αφιερωμένη στον Γιώργο Κ. Ψάλτη διοργανώνουν την Παρασκευή 27 Μαΐου στις 8μ.μ. στο βιβλιοπωλείο “Το βιβλίο” (Πλατεία Κολοκοτρώνη 29), το εν λόγω βιβλιοπωλείο και οι εκδόσεις “Ικαρος”.

Για τον συγγραφέα και τα βιβλία του θα μιλήσει ο ποιητής Λεωνίδας Κακάρουλος. Τη βραδιά θα συνοδεύσει μουσικά ο Γιάννης Γιαννακάκης. Ο συγγραφέας θα διαβάσει αποσπάσματα των βιβλίων του “Παναγιές Ελένες”, “Μη σκάψετε παρακαλώ εδώ είναι θαμμένος ένας σκύλος” και “Επιστροφή στην ενιαία χώρα”.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΚΟ ΟΜΙΛΟ ΧΑΝΙΩΝ

Βράβευση μαθητικών έργων ζωγραφικής

Η βράβευση των έργων ζωγραφικής που διακρίθηκαν στον διαγωνισμό που προκήρυξε ο Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Χανίων με θέμα “Θάλασσα - Ιστιοπλοΐα” θα πραγματοποιηθεί σήμερα Σάββατο στις 8:30 μ.μ. στο Νεώριο Μόρο.

Η έκθεση με τα έργα όλων των παιδιών, που ξεπερνούν τα 200, θα διαρκέσει μέχρι και αύριο Κυριακή.

Θα ακολουθήσει προβολή του ντοκιμαντέρ “Mediterrané, notre mer a tous” γαλλικής παραγωγής που αφορά στον πολιτισμό των χωρών της Μεσογείου.

Οι εκδηλώσεις πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του εορτασμού για την Ευρωπαϊκή Ημέρα της Θάλασσας καθώς και για την Ημέρα Πολιτισμού.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

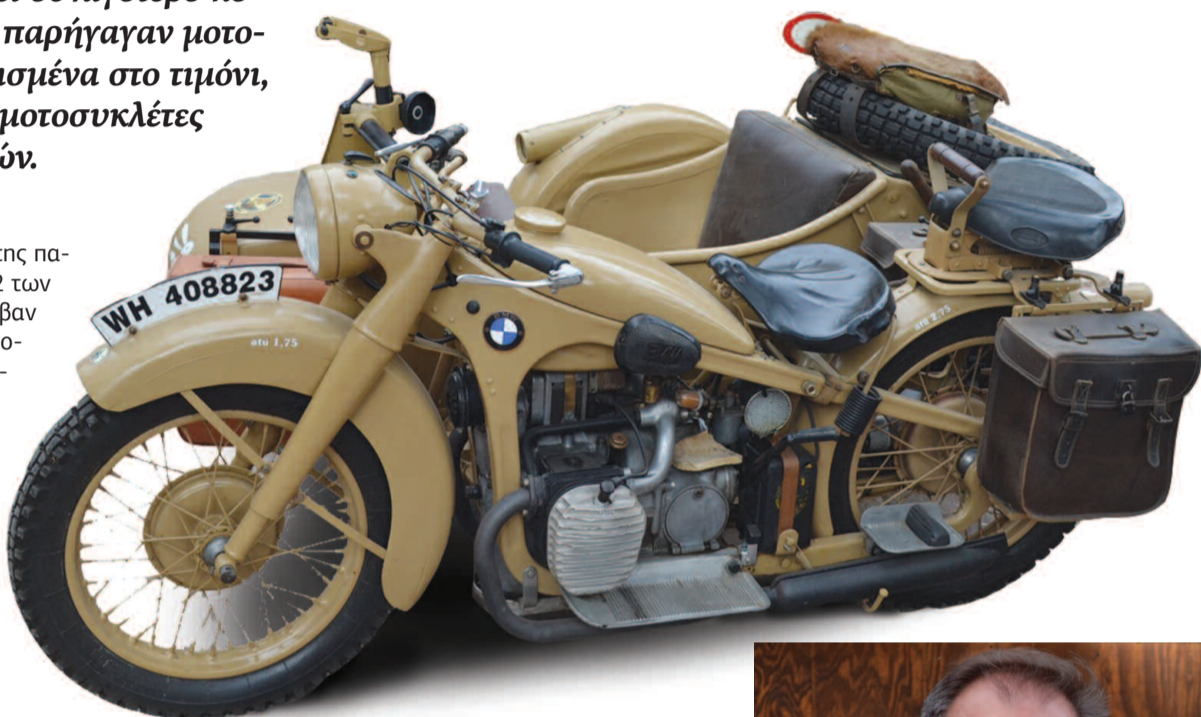
Μοτοσυκλές στη Μάχη της Κρήτης

Λίγο πριν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο οι ένοπλες δυνάμεις είχαν αρχίσει να δείχνουν ενδιαφέρον για τις μοτοσυκλές, αν και δεν ήξεραν κατά πόσο αυτές θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμες. Αν και ήταν εμφανές το πλεονέκτημα των διτροχών σε ό,τι αφορά την ευελιξία για λόγους επικοινωνίας και αναγνώρισης, παρόλα αυτά υπήρχε η τάση να λαμβάνεται υπόψη μόνο το οικονομικό σκέλος και κατά πόσο θα μπορούσε η χρήση τους να συμβάλει σε λιγότερο κόστος και οικονομία καυσίμων. Έτσι τα εργοστάσια παρήγαγαν μοτοσυκλές εξοπλισμένες με πυροβόλα όπλα μονταρισμένα στο τιμόνι, άλλες με εξοπλισμό για αντιαεροπορικά πυρά και μοτοσυκλές με τρέιλερ για μεταφορά αρρώστων και τραυματιών.

ΜΑΝΩΛΗΣ
ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

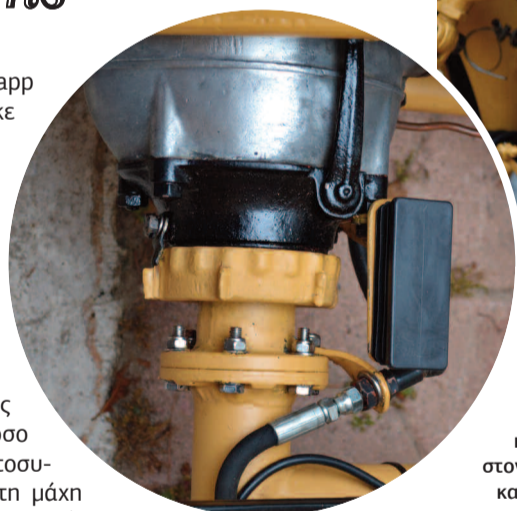
Εαυτομόνη τη 75η επέτειο από τη Μάχη της Κρήτης παρουσιάζουμε 4 μοτοσυκλές (2 του Αξονα και 2 των Συμμάχων) που πήραν μέρος στις μάχες που έλαβαν χώρα στον Νομό μας, στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου (και τελευταίου ελπίζω). Οι μοτοσυκλές του ρεπορτάζ έχουν διασωθεί και αναπαλαιωθεί από τον συντοπίτη μας συλλέκτη Παύλο Καραγιαννίδη ο οποίος διατηρεί μία καταπληκτική συλλογή από κάθε είδους αντικείμενο: οχήματα, αντικείμενα, ρουχισμό, μέχρι βιβλία της περιόδου εκείνης. Ο φακός των "διαδρομών" επισκέφτηκε τον χώρο, φωτογράφησε τις καταπληκτικές μοτοσυκλές, ενώ ο Παύλος μας μίλησε για την ιστορία της κάθε μίας από αυτές.

Zundapp KS 750

Οχημα παντός εδάφους και χρήσης

«Η μοτοσυκλέτα Zundapp KS 750 κατασκευάστηκε από το 1941 μέχρι το 1945 για τις ανάγκες του γερμανικού στρατού. Η Ζούνταπ KS750 με το καλάθι, είχε κίνηση και στον τρίτο τροχό, παίρνοντας μέσω άξονα από τη πίσω ρόδα, μπλοκέ διαφορικό και ταχύτητες τόσο για κίνηση εντός, όσο και εκτός δρόμου. Η μοτοσυκλέτα αυτή βρέθηκε στη μάχη της Κρήτης. Τη χρησιμοποιούσε η Βέρμαχτ (σ.σ. σημαίνει γερμανική αμυντική δύναμη) που είναι το όνομα των γερμανικών ενόπλων δυνάμεων από τις 16 Μαρτίου 1935 μέχρι 20 Αυγούστου 1946. Η Βέρμαχτ εξελίχθηκε με βάση τον "νόμο για την οργάνωση των ενόπλων δυνάμεων" μέσα από τη Ράιχσβερ (έτσι ονομάζονταν οι γερμανικές ένοπλες δυνάμεις πριν την άνοδο των Ναζί στην εξουσία). Η Βέρμαχτ αποτελούνταν από τον Στρατό Ξηράς, το Πολεμικό Ναυτικό και την Πολεμική Αεροπορία (Λουτφάβε). Η Ζούνταπ ήρθε στη Κρήτη μετά με τη δεύτερη "φουρνιά" αλεξιπτωτιστών στο Μάλεμε, ενώ περίπου ένα ίδιο μοντέλο με τα ίδια χαρακτηριστικά βγήκε από την παραγωγή, αλλά με το σήμα της BMW. Στη μοτοσυκλέτα επέβαιναν δύο στρατιώτες, ο οδηγός και ένας

Ο μοχλός ταχυτήτων και το πίσω διαφορικό που έδινε κίνηση και στον τροχό του καλάθιού.

Το σήμα μπροστά στο καλάθι είναι της 5ης Μεραρχίας των Αλπινιστών που πολέμησαν στη Μάχη της Κρήτης.

καθισμένος στο καλάθι, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις η μοτοσυκλέτα τραβούσε ένα ή και δύο τρέιλερ. Μπροστά στο καλάθι είχε βάση που τοποθετούσαν οπλοπολυβόλο MG 34 η MG 42. Η χρήση διαφορικού και η κίνηση και στους τρεις τροχούς, η ευελιξία της, η συντήρηση, η παρομοιώδης αντοχή της, καθώς και η αξιοπιστία της, την έκανε πολύ δημοφιλή και αποτέλεσε ένα από τα πιο βασιρικά οχήματα του Γερμανικού στρατού στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο».

Γερμανοί στρατιώτες σε μικρή ανάπαυλα, μαζί τους και η θρυλική Ζούνταπ KS 750.

Ο συλλέκτης
Παύλος
Καραγιαννίδης.

Η μοτοσυκλέτα είναι βαμμένη στα χρώματα του Afrika Corps.

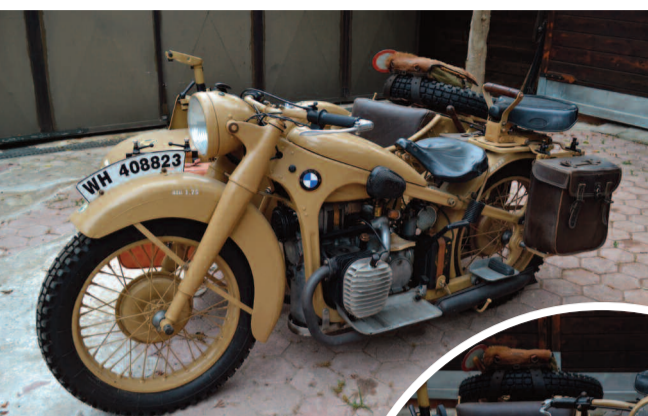
Ανάμεσα στη πλούσια συλλογή ξεχωρίζει ένα κεντητό περιβραχιόνιο με τη λέξη "KRETA". Να τονίσουμε ένα στοιχείο το οποίο δεν είναι γνωστό στον πολύ κόσμο. Σύμφωνα με αυτό που μας είπε ο Παύλος, ο οποίος γνωρίζει πολύ καλά την ιστορία της Μάχης της Κρήτης, η μόνη περίπτωση που Γερμανός αξιωματικός χαιρετούσε κατώτερό του, ακόμα και απλό φαντάρο, ήταν όταν έβλεπε στο μπράτσο το περιβραχιόνιο με τη λέξη "KRETA". Ένα δείγμα του πόσο σεβόντουσαν αυτούς που πολέμησαν στη Μάχη της Κρήτης. Το θεωρούσαν άθλο και μεγάλη τιμή.

Ανάμεσα στη πλούσια συλλογή ξεχωρίζει ένα κεντητό περιβραχιόνιο με τη λέξη "KRETA". Να τονίσουμε ένα στοιχείο το οποίο δεν είναι γνωστό στον πολύ κόσμο. Σύμφωνα με αυτό που μας είπε ο Παύλος, ο οποίος γνωρίζει πολύ καλά την ιστορία της Μάχης της Κρήτης, η μόνη περίπτωση που Γερμανός αξιωματικός χαιρετούσε κατώτερό του, ακόμα και απλό φαντάρο, ήταν όταν έβλεπε στο μπράτσο το περιβραχιόνιο με τη λέξη "KRETA". Ένα δείγμα του πόσο σεβόντουσαν αυτούς που πολέμησαν στη Μάχη της Κρήτης. Το θεωρούσαν άθλο και μεγάλη τιμή.

BMW R12

Η πρώτη που έφτασε στην Κρήτη

«Η BMW R 12 κατασκευάστηκε το 1936 ενώ το συγκεκριμένο μοντέλο είναι του 1937. Κατασκευαζόταν μέχρι το 1940 όποτε και αντικαταστάθηκε από την R 75. Η R12 ήταν η πρώτη που "πάτησε" τα χώματα της Κρήτης και συγκεκριμένα στο Μάλεμο, μαζί με τους πρώτους αλεξιπτωτιστές. Υπάρχουν φωτογραφίες που δείχνουν αλεξιπτωτιστές να κατεβάζουν από ένα αεροπλάνο τύπου Junker

Η BMW R12 ήταν η πρώτη που "πάτησε" τα χώματα της Κρήτης και συγκεκριμένα στο Μάλεμο, μαζί με τους πρώτους αλεξιπτωτιστές.

στο αεροδρόμιο του Μάλεμο την R12. Η μοτοσυκλέτα διαθέτει οπλοπολυβόλο πάνω στο καλάθι, τέσσερις ταχύτητες, ενώ ο κυβισμός της ήταν 750 κυβικά. Τα R75 και R12 χρησιμοποιήθηκαν σε μικρότερους αριθμούς από τις Ζούντπα.

Γερμανοί αλεξιπτωτιστές κατεβάζουν μια BMW R12 από ένα αεροπλάνο τύπου Junker, στο αεροδρόμιο του Μάλεμο.

Ο γερμανός στρατηγός Στούντεντντ ορθός μπροστά από μια BMW R12 σε τοποθεσία των Χανίων.

Matchless 350

Γρήγορη και ευέλικτη

«Η αγγλική Matchless 350 χρησιμοποιήθηκε από τους Βρετανούς στρατιώτες στη διάρκεια του Β' Π.Π. κυρίως στα μετόπισθεν. Ήταν πολύ προηγμένη για την εποχή της, ενώ παρήχθη σε αρκετές διαφορετικές εκδόσεις. Η Matchless ήταν η πρώτη βρετανική εταιρεία που τοποθέτησε στις μοτοσυκλέτες της τηλεσκοπικό ηντρούνι, το οποίο αντέγραψε από την BMW.

Η μοτοσυκλέτα χρησιμοποιήθηκε ευρέως από τους Βρετανούς στρατιώτες και στην Κρήτη. Ήταν ευέλικτη, ελαφριά και γρήγορη και αποτέλεσε το κύριο μέσο για ταχυδρομικούς σκοπούς, αλλά και μεταφοράς».

Οι παλιοί που έζησαν το πόλεμο σίγουρα θα θυμούνται αυτή την μοτοσυκλέτα, η οποία όπως και πολλές άλλες (βρετανικές - γερμανικές) χρησιμοποιήθηκαν σαν πολιτικές από τους Κρητικούς και όχι μόνο, μετά τη λήξη του πολέμου.

100.000 μοτοσυκλέτες αυτού του τύπου κατασκεύασε η Norton στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Χαρακτηριστικό της ο προβολέας συσκότησης για να περνάει απαρατήρητη την νύχτα

Η Norton 16 H χρησιμοποιήθηκε από όλο τον βρετανικό στρατό, (αεροπορία, ναυτικό, πεζικό).

Norton 16 H 500 κ.εκ.

Μοτοσυκλέτα πιασπαρτού

Η Νόρτον χρησιμοποιήθηκε από όλο τον βρετανικό στρατό, (αεροπορία, ναυτικό, πεζικό), ενώ η συγκεκριμένη βάση πλαισίου και αριθμού (που φαίνονται στις φωτ.), ανήκε στη αεροπορία (RAF). Οι ανάγκες στα Norton ανάγκασαν όλη την εταιρεία να κατασκευάζει πυρετωδώς μοτοσυκλέτες για λογαριασμό του στρατού, ακόμα και το αγωνιστικό τμήμα (δε ξέρουμε αν ήταν και

γρηγορότερες αυτές...). Η αεροπορία, η ξακουστή RAF, είχε παραγγείλει μερικές εκατοντάδες σε έκδοση με καλάθι, οι οποίες παραδόθηκαν μέχρι λίγο πριν την έναρξη του πολέμου. Η Norton να τονίσω ότι ήταν από τους κύριους προμηθευτές μοτοσυκλετών του βρετανικού στρατού στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Συνολικά κατασκευάστηκαν 100.000 τέτοιου τύπου μοτοσυκλέτες».

ΜΑΝΩΛΗΣ
ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

ΣΤΑ ΤΣΙΚΑΛΑΡΙΑ

Τιμήθηκε η μάχη της 42ης οδού

■ Αποκαλυπτήρια Μνημείου στρατιωτικού εκστρατευτικού σώματος Αυστραλών και Νεοζηλανδών

Η μάχη της 42ης οδού, στα Τσικαλαριά, τιμήθηκε με κάθε επισημότητα σε εκδήλωση η οποία πραγματοποιήθηκε προχθές το απόγευμα στο πλαίσιο του εορτασμού της 75ς επετείου της Μάχης της Κρήτης, παράλληλα με τα εγκαίνια του Μνημείου του στρατιωτικού εκστρατευτικού σώματος Αυστραλών και Νεοζηλανδών (ANZAC).

Ο δρόμος Τσικαλαριών την περίοδο εκείνη αποτελούσε τη μοναδική διέξοδο προς τη Μαλάξα και σε αυτή βρίσκονταν στρατοπεδευμένες δυνάμεις των συμμάχων. Η μάχη της τεσσαρακοστής δεύτερης (42ης) οδού ήταν μία άγρια αντεπίθεση από τους Αυστραλούς και Νεοζηλανδούς, ενάντια στον εχθρό και έγινε το πρωί της 27ης Μαΐου 1941. Κατά τη διάρκεια της Μάχης 200 και πλέον Γερμανοί σκοτώθηκαν, ενώ επιβραδύνθηκε η διαδρομή των Γερμανών προς Ανατολάς.

«Είναι ιδιαίτερα τιμητική για εμάς η παρουσία σας εδώ, όπου έδωσαν μάχη οι δικοί σας άνθρωποι πριν από 75 χρόνια, ενάντια στις φασιστικές δυνάμεις του Χίτλερ. Η οδός Τσικαλαριών βρίσκεται τη θέση, που της αξίζει στην πρόσφατη Ιστορία», τόνισε μεταξύ άλλων στη ομιλία του ο δήμαρχος Χανίων Τάσος Βάμβουκας, ενώ όπως υπογράμμισε «το μνημείο αυτό τιμά και θα μας θυμίζει την ηρωική μάχη της 42ης οδού».

«Παρουσιάζουμε το μνημείο, ανταποκρινόμενοι σε αίτημα, που είχε διατυπωθεί εδώ και χρόνια από όλες τις πλευρές, ενώ σε αυτό τοποθετήσαμε πλακέτα, που είχε χρηματοδοτηθεί κυρίως από δωρεές ιδιωτών των ελληνικών και κρητικών κοινοτήτων της Αυστραλίας και ειδικότερα των Φίλων του Καταπιστεύματος της 42ης Οδού καθώς και πληροφοριακές πι-

νακίδες, προς τιμήν των ηρώων μας», πρόσθεσε ο δήμαρχος Χανίων.

Μάλιστα ο κ. Βάμβουκας δεν παρέλειψε να ευχαριστήσει ιδιαίτερα τους ανθρώπους που βρέθηκαν πριν από 75 χρόνια στην Κρήτη, τους βετεράνους ήρωες, ευχαριστώντας τους θερμά για την προσφορά, την αυτοθυσία και τον αγώνα τους. «Είμαστε ευγνώμονες προς όλους εσάς, που αποδείξατε αγωνιζόμενοι ηρωικά την πίστη σας στις αξίες της ελευθερίας. Κάποιοι από εσάς μάλιστα δημιούργησαν στενούς δεσμούς φιλίας, που διατηρήθηκαν ζωντανό στο πέρασμα του χρόνου και από τις δύο πλευρές. Για τον ηρωικό αγώνα σας στο πεδίο της μάχης, το παράδειγμα και τη γενικότερη στάση ζωής σας, σας εκφράζω την ευγνωμοσύνη και τις θερμές μας ευχαριστίες», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Βάμβουκας.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης -η οποία ξεκίνησε με επιμνημόσυνη δέηση- παρουσιάστηκε το τραγούδι Waiata από πολιτιστική ομάδα της Νέας Ζηλανδίας και ακολούθησαν επίδειξη από την πολιτιστική ομάδα Maori Haka, κρητικοί παραδοσιακοί χοροί από τον Ομίλο "Αροδαμός" καθώς και ριζίτικα τραγούδια από το Δημοτικό Σχολείο Τσικαλαριών.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο γενικός κυβερνήτης της Νέας Ζηλαν-

Το μνημείο αφιερωμένο στη μάχη της 42ης οδού.

Βετεράνοι Αυστραλοί και Νεοζηλανδοί που πολέμησαν στο πλευρό των Κρητικών στη Μάχη της Κρήτης.

δίας Τζέρι Ματαπαράε, ο πρόεδρος του Ηνωμένου Βασιλείου στην Ελλάδα Τζόν Κίτμπερ, ο Αυστραλός πρόεδρος Τζον Γκρίφιν με αντιπροσωπίες, βετεράνοι της Μάχης, ομάδα των Μαορί και πολλά μέλη οικογενειών βε-

τεράνων που είχαν πολεμήσει στην Κρήτη. Παραβρέθηκαν ακόμη η βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Βάλια Βαγιωνάκη, ο αντιπεριφερειάρχης Απόστολος Βουλγαράκης, αντιδήμαρχοι, εκπρόσωποι της τοπικής Αυτοδιοίκησης και αρκετός κόσμος.

Μαθητές του δημοτικού Τσικαλαριών απέδωσαν ριζίτικο τραγούδι.

Χορευτές του Ομίλου "Αροδαμός".

Πλήθος κόσμου Ελλήνων και ξένων επισήμων στα αποκαλυπτήρια.

Ομάδα της φυλής Μαορί χόρεψε παραδοσιακό πολεμικό χορό.

ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Εκδοση ΕΠΕΤΕΙΑΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ Η. ΚΑΚΑΝΟΣ

Με την επίσημη έπαρση των σημαίων της Ελλάδας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Αυστραλίας και της Νέας Ζηλανδίας, στο φρούριο Φιρκά, συνεχίστηκαν χτες στα Χανιά οι εκδηλώσεις για την 75η επέτειο της Μάχης της Κρήτης.

Μιμώντας την επέτειο, στα ανοικτά του παλιού λιμανιού των Χανίων είχε καταπλεύσει η φρεγάτα "Σαλαμίς", ενώ στη χερσαία ζώνη είχαν παραταχθεί οχήματα από την εποχή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου που διατηρούν ιδιώτες συλλέκτες.

Ακολούθησε ξενάγηση στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, όπου παρουσιάστηκαν:

- Η Κοινή έκθεση Ιστορικών Κειμηλίων του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης και του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης.

- Η Σειρά νομισμάτων του Νομισματοκοπείου της Αυστραλίας: "Η Αυστραλία στον Πόλεμο", που περιλαμβάνει νόμισμα για τη Μάχη της Κρήτης και τον Πόλεμο στην Ελλάδα.

- Το Επετειακό Γραμματόσημο έκδοσης ΕΛ.ΤΑ. και σειρά αναμνηστικών γραμματοσήμων - φακέλων από το Αρχείο του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης.

Τα γραμματόσημα παρουσίασε ο διευθύνων σύμβουλος των ΕΛΤΑ Γιάννης Ζαρολιάγκης, ο οποίος έκανε γνωστό ότι για την 75η επέτειο της Μάχης της Κρήτης τα Ελληνικά Ταχυδρομεία προχώρησαν στην έκδοση αναμνηστικού συλλεκτικού

φακέλου και επετειακής σφραγίδας.

Εκ μέρους του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης προσφέρθηκαν αναμνηστικά δώρα στους

πρόσβεις Αυστραλίας Τζον Γκρίφιν, Μεγάλης Βρετανίας Τζων Κίττμερ, τον δήμαρχο Χανίων Τάσο Βάμβουκα, τη βουλευτή Χανίων Βάλια Βα-

γιωνάκη, τον πρόεδρο του Δ.Σ. και διευθύνοντα σύμβουλο των Ελληνικών Ταχυδρομείων Ιωάννη Ζαρολιάγκη, τον πρόεδρο του Παγκοσμίου Συμβουλίου Κρητών Μανώλη Βεληβασάκη και τον πρόεδρο της Κρητικής Ομοσπονδίας Αυστραλίας και Νέας Ζηλανδίας Μιχάλη Χουδαλάκη.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, ο πρέσβης της Αυστραλίας στην Ελλάδα Τζον Γκρίφιν προσέφερε στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης δύο νομίσματα για τη Μάχη της Κρήτης, καθώς και σειρά νομισμάτων της Αυστραλίας για τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

ΚΟΡΥΦΩΝΕΤΑΙ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ

Επετειακές εκδηλώσεις σε Χανιά, Αλικιανό, Σούδα, Μάλεμε

Με εκδηλώσεις σήμερα στον Αλικιανό, στη Σούδα και στο Πνευματικό Κέντρο και αύριο στο Μάλεμε, συνεχίζεται στα Χανιά ο εορτασμός για την επέτειο της Μάχης της Κρήτης.

Το σημερινό πρόγραμμα έχει ως εξής:

- 11π.μ.: Αλικιανός - Μνημείο Κερίτη: Εκδήλωση η οποία θα περιλαμβάνει επιμνημόσυνη δέηση, κατάθεση στεφάνων, χαιρετισμό από τον δήμαρχο Πλατανιά Ιωάννη Μαλανδράκη, ομιλία από τη φιλόλογο Ευγενία Αποστόλου.

- 6μ.μ.: Συμμαχικό Νεκροταφείο Σούδας: Εκδήλωση η οποία θα περιλαμβάνει επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων.

- 8μ.μ.: Πνευματικό Κέντρο Χανίων: Κεντρική Εκδήλωση Π.Ε. Χανίων η οποία θα περιλαμβάνει χαιρετισμό από τον αντιπεριφερειάρχη Χανίων Απόστολο Βουλγαράκη, ομιλία από τον ομότιμο καθηγητή Πολιτικής Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Θάνο Βερέμη, με τίτλο "Κρήτη: Η τελευταία αντίσταση κατά της Γερμανικής εισβολής", πρώτη προβολή αποσπάσματος ανέκδοτου ντοκιμαντέρ παραγωγής του Νεοζηλανδού παραγωγού και σκηνοθέτη John Irwin, για τον ρόλο των γυναικών στη Μάχη της Κρήτης και στην Κατοχή, συναυλία με τη τη Χορωδία Χανίων και την Πολυφωνική Χορωδία Θεσσαλονίκης.

Οι εκδηλώσεις κορυφώνονται αύριο Κυριακή με επίσημη διοργάνωση η οποία θα ψαλεί στις 11π.μ. στον Μητροπολιτικό Ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου, χοροστατούντος του σεβασμιωτάτου μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνού

Θα ακολουθήσει στη 1μ.μ. εκδήλωση στο Γερμανικό Νεκροταφείο Μάλεμε, ενώ στις 7μ.μ. θα πραγματοποιηθεί στο Αεροδρόμιο Μάλεμε η τελετή λήξης με το ακόλουθο πρόγραμμα:

Α' ΜΕΡΟΣ: Μνημείο Μάχης Κρήτης: Επιμνημόσυνη Δέηση, Κατάθεση στεφάνων.

Β' ΜΕΡΟΣ: Πίστα Αεροδρομίου Μάλεμε: Χαιρετισμοί από τις τοπικές αρχές και από εκπρόσωπο της Ελληνικής Κυβέρνησης, παρουσίαση 3ου Τρόπαιου Μάχης της Κρήτης από τον διοικητή της 5ης ΤΑΞ. ΠΖ. "V Μερραρχίας Κρητών", ταξίαρχο Αλέξανδρο Αλεξίου, απονομή βραβείων στους Δρομείς του "3ου Τροπαιού Μάχης Κρήτης", ρίψη αλεξιπτωτιστών, επίδειξη μεμονωμένου αεροσκάφους F16 από την 115 Π.Μ. (Demo-flight).

Διοργάνωση: Περιφερειακή Ενότητα Χανίων - Δήμος Πλατανιά - Δήμος Χανίων - 5η ΤΑΞ. ΠΖ "V Μερραρχία Κρητών" - 115 Π.Μ. - 1η ΜΑΛ.

ΑΠΟ ΤΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΧΑΝΙΩΝ

Πρώτη εκτέλεση του έργου "Ο Στύλος Της Αγιαίας"

Η Χορωδία Χανίων, πιστή στην πολύχρονη παράδοσή της να τιμά τις σημαντικές στιγμές του τόπου με ιδιαίτερες εκδηλώσεις, παρουσιάζει σε πρώτη εκτέλεση το έργο του συνθέτη και μαέστρου της Γιάννη Μεντζελόπουλου "Ο Στύλος Της Αγιαίας".

Η συναυλία είναι μέρος της κεντρικής εκδήλωσης που θα πραγματοποιηθεί στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων σήμερα Σάββατο και ώρα 8:30μ.μ.

Πρόκειται για ένα έργο για Χορωδία, Ορχήστρα και Σολίστ πάνω σε κείμενα και ποίηση Κωστή Παλαμά, Γιώργη Μανουσάκη και Γιώργη Καλομενόπουλου και αναφέρεται σε σημαντικές στιγμές της εποχής. Γράφτηκε για τα 75 χρόνια από τη Μάχη της Κρήτης. Συμμετέχουν: η σοπράνο της Λυρικής Σκηνής Νίκη Χαζιράκη ως solist και η Βίκυ Κόλλια φιλόλογος, ως αφηγήτρια.

Στο πιάνο συνοδεύει η καθηγήτρια πιάνου του Βενιζέλειου Ωδείου Χανίων Μαρία Κουτουλάκη.

Στην εκδήλωση συμμετέχει και η Πολυφωνική Χορωδία Θεσσαλονίκης (προσκεκλημένη της Χορωδίας Χανίων) με ένα εξαιρετικό πρόγραμμα.

Η Πολυφωνική Χορωδία Θεσσαλονίκης είναι ευφύμως γνωστή για τη μεγάλη δραστηριότητά της και έχει συμμετάσχει σε πολλά φεστιβάλ εντός και εκτός Ελλάδος.

Ως solist τραγουδούν η Μαρία Τριανταφυλλίδου και ο Πέτρος Τριανταφυλλίδης. Στο πιάνο συνοδεύει ο Κώστας Παντελίδης. Διευθύνει ο μαέστρος Γιώργος Πούλιος.

Είσοδος ελεύθερη.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ο Βρετανός υπουργός Αμυνας στη Σούδα

Ο Βρετανός υπουργός Αμυνας Michael Fallon θα βρίσκεται στα Χανιά σήμερα Σάββατο για να παρευρεθεί στην επιμνημόσυνη δέηση και την κατάθεση στεφάνων στο Συμμαχικό Κοιμητήριο της Σούδας.

παιδότοπος

ΣΤ2 ΤΑΞΗ 10ου ΔΗΜ. ΣΧ. ΧΑΝΙΩΝ

Περηφάνια για τη Μάχη της Κρήτης

**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι,
καλό Σαββατοκύριακο!
Την περηφάνια τους ως
Ελληνες και ειδικότερα ως Κρη-
τικοί υποδηλώνουν μέσα απ' τις
σημερινές τους εργασίες για τη

Μάχη της Κρήτης τα παιδιά της
Στ2 τάξης του 10ου Δημ. Σχ. Χα-
νίων. Περηφάνια για τους προ-
παπούδες και τις προγιαγιάδες
τους, που αντιστάθηκαν στους
Γερμανούς, το Μάη του 1941, με

απαράμιλλη ανδρεία, όταν
ήρθαν να πάρουν το νησί μας.
Ακριβώς γιατί «γνώρισαν αυτή
τη στιγμή και κοινωνήσαν από
το ποτήρι του σεβασμού που της
αξίζει», όπως γράφει η δασκάλα

τους η Ελένη Βορεινάκη, που με
προθυμία ανταποκρίθηκε γι'
άλλη μια φορά σε πρότασή μου
για έναν επετειακό Παιδότοπο...
Να χαιρέσει τους μαθητές σου
και να σε χαίρονται, καλή μου

φίλη! Συμφωνώ μαζί σου. «Με
τέτοιους μαθητές το αύριο φαν-
τάζει σίγουρο»...

**Σας χαιρετώ
με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης**

Στις 20 Μαΐου του 1941 άρχισε η μάχη της Κρήτης. Παπούδες και γιαγιά-
δες, γονείς και παιδιά υπερασπίστηκαν την πατρίδα τους αν και οι Γερμανοί
νομίζουν ότι δεν επιτρέπεται να πολεμήσουν πολίτες της Κρήτης οργανω-
μένο στρατό. Οι Γερμανοί επειδή δεν μπορούσαν να πάρουν την Κρήτη από
στεριά επειδή υπήρχαν νάρκες, έριξαν αλεξιπτωτιστές από τον ουρανό. Οι
χωρικοί που δεν είχαν ξαναδεί αλεξιπτωτιστές έλεγαν πως πέφτουν ομ-
πρέλες.

Μάνος Μετζάκης

Η μάχη της Κρήτης είναι ένα ιστορικό γεγονός. Το 1941 οι Γερμανοί μπή-
καν στην Κρήτη, βομβάρδισαν, έκαψαν τα χωριά και σκότωσαν πολλούς
κατοίκους. Η επίθεση εκδηλώθηκε το πρωί της 20ής Μαΐου σε Χανιά, Μά-
λεμε, Ρέθυμνο και Ηράκλειο. Πολλοί κάτοικοι του νησιού έλαβαν μέρος
στη μάχη με ό,τι μέσο είχε ο καθένας: τουφέκια, μαχαίρια, γεωργικά ερ-
γαλεία.

Βίκη Γιαννακίδη

Η μάχη της Κρήτης ήταν ένα πολύ σημαντικό γεγονός που συνέβη στο νησί
μας το 1941. Οι Γερμανοί ήθελαν το νησί μας λόγω της στρατηγικής του θέσης.
Στη μάχη της Κρήτης συνέβησαν πολλά και εντυπωσιακά γεγονότα τα οποία δε
θα μας περνούσαν από το μυαλό την τωρινή εποχή. Αυτό που με εντυπωσίασε
πιο πολύ ήταν ότι οι πολίτες που είχαν μείνει στο νησί, γυναίκοι και άν-
δρες μεγάλης ηλικίας (οι στρατιώτες μας πολεμούσαν στην Αλβανία), αντιστά-
θηκαν στους Γερμανούς με ό,τι είχε ο καθένας, πέτρες, μαχαίρια, τσεκούρια.
Ενα άλλο πράγμα που με εντυπωσίασε ήταν ότι αν μια περιοχή αντιστεκόταν
στους Γερμανούς, οι Γερμανοί την κατέστρεφαν ολοσχερώς και εκτελούσαν
τους κατοίκους. Οι Γερμανοί ήταν ψυχροί και άκαρδοι.

Χρήστος Κασαπάκης

Η Μάχη της Κρήτης είναι μια στιγμή της ιστορίας μας που κάθε
Ελληνας και Κρητικός πρέπει να είναι υπερήφανος για αυτήν. Για
να είναι υπερήφανος όμως, πρέπει, πρώτα από όλα να γνωρίσει
αυτήν τη στιγμή, τα πρόσωπα που πήραν μέρος, τα γεγονότα που
διαδραματίστηκαν. Να γίνει και αυτός κομμάτι αυτής της Ιστορίας
που θα το κουβαλάει πάντα μέσα του σα χρέος και σαν αποστολή.
Οι μαθητές του Στ2 του 10ου Δημοτικού Χανίων γνώρισαν αυτήν
τη στιγμή και κοινωνήσαν από το ποτήρι του σεβασμού που της
αξίζει. Με τέτοιους μαθητές το αύριο φαντάζει σίγουρο...

Ελένη Βορεινάκη δασκάλα της τάξης

Ενα σημαντικό γεγο-
νός που έγινε στον τόπο μας το 1941 είναι η Μάχη της Κρή-
της. Βλέποντας στο σχολείο ένα ενδιαφέρον ντοκιμαντέρ,
είδα πως πολλά χωριά της Κρήτης καταστράφηκαν από τους
Γερμανούς. Οι Έλληνες στρατιώτες εκείνη την περίοδο ήταν
στα βουνά της Αλβανίας και πολεμούσαν, ενώ οι απλοί πολί-
τες της Κρήτης αντιμετώπισαν τους Γερμανούς χωρίς να εγ-
καταλείψουν την προσπάθεια. Η μάχη της Κρήτης ήταν άνιση,
καθυστέρησε μόνο τους Γερμανούς για δέκα μέρες για να
κερδίσουν χρόνο οι σύμμαχοι. Μετά από τέσσερα χρόνια το
νησί ελευθερώθηκε μαζί με όλο τον κόσμο.

Κάτια Γιουμερτάκη

Εμείς φέτος εκτός από αφιέρωμα στη Μάχη της Κρήτης
θα πάμε με το σχολείο μου να επισκεφτούμε την Κάν-
τάνο - το μαρτυρικό χωριό. Θα δούμε από κοντά τις πι-
νακίδες που άφησαν στο πέρασμά τους οι Γερμανοί όταν
έκαψαν την Κάντάνο. Επίσης θα περάσουμε το φαράγγι
της Καντάνου που μέσα εκεί, όπως μάθαμε από το ντο-
κιμαντέρ έγιναν μεγάλες μάχες. Εξαιτίας αυτών των
μαχών κάρκε η Κάντάνος σαν αντίποινα.

Μανόλης Αλατσάκης

Για τη μάχη της Κρήτης γράφτηκαν πολλά ριζιτικά
αλλά και πολλές μαντινάδες.
Εμένα μου αρέσει το "Χίτλερ να μη το καυχηθείς"
«...Χίτλερ να μην το καυχηθείς πώς πάτησες την Κρήτη,
ξαρμάτωτη την ήβρηκες και τα παιδιά τση λείπαν, στα
ξένα πολεμούσανε πάνω στην Αλβανία...» αλλά και μία
μαντινάδα που είπαμε στο σχολείο μας στον κ. Στα-
μάτη Αποστολάκη, όταν ήρθε να μοιραστεί μαζί μας
τις αναμνήσεις του από τη γερμανική κατοχή: «Κρήτη
μου όμορφο νησί, πού 'γραψες Ιστορία, δίχως στρατό
πολέμησες μίαν αυτοκρατορία!»

Γιώργος Αλεξανδράκης

Αυτό που μου άρεσε από όλα όσα άκουσα,
ήταν ότι στη Μάχη της Κρήτης πολέμησαν άν-
τρες γυναίκες και παιδιά με ό,τι είχαν, τσεγκ-
κράνες, τσεκούρια, πέτρες και σκότωσαν
πολλούς Γερμανούς.

Γιάννης Γεωργεδάκης

Η μάχη της Κρήτης για μένα σημαίνει πολλά,
λόγω του ότι η Κρήτη είναι η πατρίδα μου, το
μέρος που γεννήθηκα και μεγάλωσα και ακόμη
συνεχίζω να ζω. Το μέρος που, πριν από 75 χρό-
νια, απλοί πολίτες αντιστάθηκαν στους τότε εκ-
θρούς τους, τους Γερμανούς, οι
οποίοι με χίλια ζόρια κατάφε-
ραν να κατακτήσουν μετά από
μέρες το νησί. Μερικοί από τους
πολίτες αυτούς που ζουν έως
σήμερα θα θυμούνται αυτή τη
μάχη για πάντα. Πολλά χωριά
όπως η Κάντάνος, αφανίστηκαν
επειδή αντιστάθηκαν και αξίζει
ένα μεγάλο μπράβο σε αυτούς
τους γενναίους ανθρώπους.

Βασίλης Τρωιάνος

Από τη μάχη της Κρήτης μου
έκανε εντύπωση πως έπεσαν για
πρώτη φορά στην ανθρώπινη
Ιστορία αλεξιπτωτιστές από τον
ουρανό και από κάτω τους περίμε-
ναν οι κάτοικοι της Κρήτης οπλι-
σμένοι με τσεκούρια, μαχαίρια,
δρεπάνια και όπλα παλιά από αυτά
που πολέμησαν τους Τούρκους.

Γεωργία Αθανασάκη

Στις 21 Μαΐου του 1941 έγινε η μάχη της Κρή-
της. Γερμανοί στρατιώτες έπεφταν από τα αερο-
πλάνα τους στο έδαφος της Κρήτης με σκοπό να
την κατακτήσουν. Ηθελαν ολόκληρη την Κρήτη
γι' αυτό πήγαιναν από χωριό σε χωριό και όποιο
αντιστεκόταν το έκαigan. Εφτασαν και στις Βου-
κολιές και δεν τις έκαψαν παρόλο που αντιστά-
θηκε, γιατί ο αρχηγός τους ο Γιάννης
Λαζόπουλος φορούσε τη στολή του Ελληνα
στρατιώτη και ήταν "νόμιμη" μάχη. Οι Γερμανοί
πίστευαν ότι ο απλός λαός δεν επιτρέπεται να
πολεμά, μόνο οι στρατιώτες μεταξύ τους.

Ανδρέας Πατεράκης

Από τη συλλογή των μαντινάδων που μαζέψαμε...

Είκοσι Μάη άρχισε να σειέται ο Ψηλορείτης,
κι απ' άκρη σ' άκρη μαύρισε ο ουρανός της
Κρήτης.

Είκοσι Μάη έδωσε μάχη η λεβεντογέννα,
κι έγραψε με το αίμα της καινούργιο '21.

Η Κρήτη ξεσηκώνεται, βροντοφωνάζει αέρα,
και δίνει μάχη κι αφηφά του Χίτλερ τη φο-
βέρα.

σερφ@ρίσματα

Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Πόσο φαινόμαστε; <http://how-old.net>

Είναι το κλασικό ερώτημα στο οποίο συνήθως καταφεύγουμε όταν δεν θέλουμε να απαντήσουμε κατευθείαν πόσο χρονών είμαστε. Στο ερώτημα αυτό λοιπόν, μπορεί να σας απαντήσει το κομπιούτερ. Το οποίο χωρίς συναισθηματισμούς θα σας πει “πόσο σας κάνει”. Το μόνο που έχετε να κάνετε, είναι να του “δώσετε” μία φωτογραφία σας και το site θα κάνει τους υπολογισμούς του σε δευτερόλεπτα. Αν λοιπόν αισθάνεστε πως θέλετε μια έξωθεν αντικειμενική μαρτυρία για το πόσο δείχνετε, τότε δοκιμάστε το. Εξάλλου, ό,τι σας “πει” δεν χρειάζεται να το μάθει ποτέ κανείς, αν δεν θέλετε να το κοινοποιήσετε.

IF THE MOON WERE ONLY 1 PIXEL

A TEDIIOUSLY ACCURATE SCALE MODEL OF THE SOLAR SYSTEM

Αν το φεγγάρι ήταν ένα μόνο πίξελ

http://joshworth.com/dev/pixelspace/pixelspace_solarsystem.html

Ο τίτλος είναι ιδιαίτερα πιασάρικος και το site εξαιρετικά ενδιαφέρον. Εδώ θα δείτε σε κλίμακα, πώς μοιάζουν οι πλανήτες και ο ήλιος αν το φεγγάρι ήταν μεγάλο όσο μόνο ένα πίξελ. Κινούμενοι στην οθόνη του υπολογιστή σας, παίρνετε μια πολύ καλή ιδέα του κόσμου που μας περιβάλλει και η “βόλτα” είναι μία πολύ καλή ευκαιρία να καταλάβουμε την ασυμμετρία και την ελαχιστότητα των πραγμάτων. Δείτε το.

Οικογενειακά... μυστικά

<https://familyshare.com>

Την συνταγή της οικογενειακής... ευτυχίας, φιλοδοξεί να μας αποκαλύψει αυτό το site που περιλαμβάνει συμβουλές και προτάσεις ώστε να βελτιώσουμε τις σχέσεις μας με τα δικά μας, αγαπημένα μας πρόσωπα. Ουσιαστικά ο ιστότοπος μοιάζει πολύ με περιοδικό, μέσα στο οποίο μπορείτε να διαβάσετε άρθρα για τον γάμο, τις σχέσεις σας με τα παιδιά σας, συμβουλές υγείας, ομορφιάς, κ.λπ. Αν είστε φαν του είδους, τότε αξίζει τον κόπο να του ρίξετε μια ματιά.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕ.Φ.ΚΙ.

Εκθεση φωτογραφίας “Πορτρέτο+”

Εκθεση φωτογραφίας των μαθητών της περιόδου 2015-2016 με θέμα “Πορτρέτο +” διοργανώνει η Λέσχη Φωτογραφίας και Κινηματογράφου Χανίων στο Νεώριο Μόρο, Ιστοιπλοϊκός Ομιλος Χανίων. Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν τη Δευτέρα 23 Μαΐου στις 8:30μ.μ.

Το πορτρέτο αποτελεί ίσως την πιο δημοφιλή φωτογραφική κατηγορία. Πώς αλλιώς όμως μπορούμε να δώσουμε κάποιο στοιχείο από τον χαρακτήρα ή την ζωή ενός ανθρώπου πέρα από το ίδιο του το πρόσωπο;

Αυτό ήταν το ερώτημα/πρόκληση προς τους μαθητές των σεμιναρίων της Λέσχης Φωτογραφίας και Κινηματογράφου Χανίων (ΛΕ.Φ.ΚΙ.) 2015-16.

Να αποτυπώσουν φωτογραφικά το πορτρέτο ενός ανθρώπου και με μία δεύτερη φωτογραφία, κάποιο αντικείμενο, χώρο, κατάσταση, ή οτιδήποτε άλλο θα έχει σχέση και θα χαρακτηρίζει τον εικονιζόμενο.

Συμμετέχουν: Αναστασία Ξενίδη, Αντζέλικα Κριμιλιάδη, Γεωργία Σινιοράκη, Γιάννης Κορκίδης, Ειρήνη Στρατήγη, Ιωάννης Οικονομάκης, Κατερίνα Νασοπούλου,

Κυριακή Ιερωνυμάκη, Κωνσταντίνα Γιακουμάκη, Κωνσταντίνα Πετραντωνάκη, Μιράντα Σκυλουράκη, Παναγιώτης Βαρβαντάκης, Παναγιώτης Μπικάκης, Παναγιώτης Τσινάρης, Σουμέλα Μακανίκα, Στεφανία Γεωργακάκη, Τατιάνα Τζουμάκη, Χριστίνα Ανδρονικάκη.

Η έκθεση θα διαρκέσει έως και την Κυριακή 29 Μαΐου.
Είσοδος ελεύθερη.

ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. ΚΡΗΤΗΣ

Εργα Τσέχωφ από την Πειραματική Σκηνή

Η Πειραματική Ερασιτεχνική Σκηνή του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Κρήτης παρουσιάζει στη θεατρική αίθουσα του Βενιζελείου Ωδείου Χανίων, τις παραστάσεις “Η αρκούδα” και “Ο Γλάρος” του Αντον Τσέχωφ, σήμερα Σάββατο, αύριο Κυριακή, τη Δευτέρα 23/5, την Τρίτη 24/5, την Τετάρτη 25/5 και την Πέμπτη

26/5/2016 και ώρα 9 το βράδυ.

Διδασκαλία - Σκηνοθεσία: Μαρία Τζιγκουνάκη, Σκηνικά - Κοστούμια: Ξανθή Κόντου, Κίνηση: Μαρία Μεντζέζ.

Γενική είσοδος: 3 ευρώ. Προπώληση, κρατήσεις θέσεων Γραφεία Θεάτρου (Νικ. Φωκά 5 - τηλ.: 2821044256).

ΣΤΟ “THEATRE 73100”

“...και Ιουλιέτα”

Το έργο του Ακμ Δήμου “...και Ιουλιέτα” με την Μαρία Μπενάκη παρουσιάζει το “Theatre 73100” για τέσσερις παραστάσεις στον χώρο του, Πατριάρχου Γερασίμου 18, Ν. Χώρα. Οι παραστάσεις θα δοθούν σήμερα Σάββατο, αύριο Κυριακή και το επόμενο Σαββατοκύριακο στις 9 το βράδυ.

«Μια γυναίκα. Εσωτερικό παλιές κατοικίας. Νύχτα καλοκαιριού. Η Ιουλιέτα μόνη. Μιλά σ’ έναν αόρατο επισκέπτη. Για τον έρωτα. Για τον έρωτά της. Για τη ζωή. Για τη ζωή της. Για τη μοναξιά. Για τα γηρατειά. Για το θάνατο. Ερημη. Μακρινή. Μισή. Διπλωμένη. Με γράμματα. Επιπλα. Μια σκιά. Κρασί. Αναμνήσεις. Μνήμες αίματος».

Σκηνοθεσία: Ιώ Ασηθιανάκη

Ενδυματολόγος - εικαστική επιμέλεια: Ελίζα Κιοσέ - Λαγουβάρδου.

Πρωτότυπη μουσική: Feliformia (Ελία Βεργανελάκη, Δημήτρης Μπαρνιάς).

Γενική είσοδος: 10 ευρώ.

Τηλ. Κρατήσεων 6979733357.

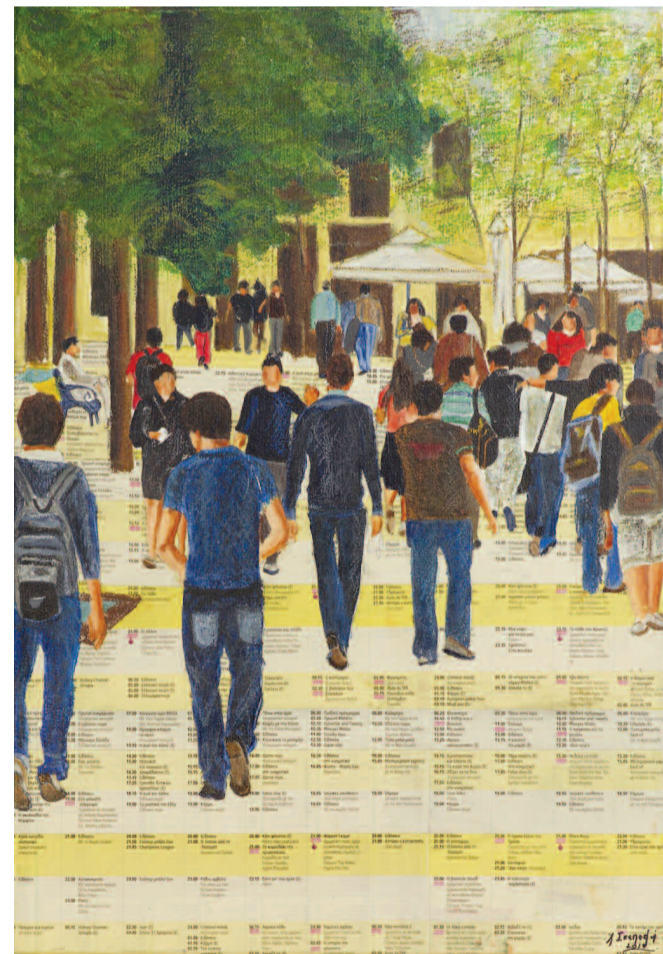
ΣΤΟ ΣΤΟΥΝΤΙΟ “ΟΞΩ ΝΟΥ”

Παράσταση κουκλοθεάτρου

Παράσταση με το έργο “Λαμπίκο!” θα δώσει η Ομάδα Κουκλοθεάτρου “Τραμπάλα” σήμερα Σάββατο και αύριο Κυριακή 22 Μαΐου στις 6μ.μ. στο στούντιο “Οξω Νου” (Αγ. Κυριακής 29, Χαλέπα)

Αντικείμενα καθημερινής χρήσης ζωντανεύουν στα χέρια τεσσάρων γυναικών που αποφασίζουν να αντικαταστήσουν τη ρουτίνα των δουλειών του σπιτιού με το παιχνίδι, το χιούμορ, την ποίηση και το τραγούδι. Την ομάδα Κουκλοθεάτρου “Τραμπάλα” αποτελούν οι: Ζωή Βλάσση, Εύη Καμπουράκη, Νατάσα Ταπάκη, Βαγγελιώ Φασουλάκη.

Γενική είσοδος 7 ευρώ. Κρατήσεις θέσεων: 28210 45585, 6972694294.

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

“πεζός + ΔΡΟΜΟΣ” της Χρυσούλας Σκεπετζή

Εκθεση ζωγραφικής της Χρυσούλας Σκεπετζή με τίτλο “πεζός + ΔΡΟΜΟΣ” θα φιλοξενηθεί στο “OMEN Art Shop Gallery” από τις 28 Μαΐου έως τις 4 Ιουνίου. Τα εγκαίνια θα γίνουν το επόμενο Σάββατο 28 Μαΐου στις 8:30μ.μ.

ΣΤΗ ΝΕΑ ΧΩΡΑ

Μουσική περιπλάνηση

Μουσική περιπλάνηση με τραγούδια που θα αποδώσει η Χορωδία της Αγίας Αικατερίνης Νέας Χώρας θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 23 Μαΐου στις 7μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο “Σιναΐτισσα Κερά”.

Είσοδος ελεύθερη.

Γνωστός ως ο άνθρωπος πίσω από τους “Ελεύθερους”, τους “Παπαροκάδες” όπως ήταν πιο γνωστοί στον κόσμο, όντας δημοφιλέστατοι στο πανελλήνιο στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας ως μπάντα μοναχών με θρησκευτικούς στίχους, ο Γιάννης Παπανικολάου, συνεχίζει την πορεία του στη μουσική.

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥΣ “DIVINER”

Από παπαροκάς απηλά... ροκάς!

πορεί να αποχώρησε από το Μοναστήρι και το σχήμα των παπαροκάδων, όμως δεν έμεινε αδρανής. Δημιούργησε το heavy metal σχήμα των Diviner, που θα εμφανιστούν στο Chania Rock Festival τον Ιούλιο στην πόλη μας. Τραγουδιστής και βασικός συνθέτης του σχήματος ο Γιάννης μας μιλάει για την τελευταία τους δισκογραφική δουλειά “Fallen Empires”, την εμφάνισή τους στα Χανιά αλλά και τη σχέση του με τους “Παπαροκάδες”.

Πώς θα περιέγραφες τους Diviner σε κάποιον που δεν σας έχει ακούσει;

Όταν φτιάξαμε τους Diviner θέλαμε μια μπάντα κλασικού heavy metal, με ήχο πιο σύγχρονο που να ανταποκρίνεται στο σήμερα. Δεν ισχυριζόμαστε ότι έχουμε ανακαλύψει τον τροχό! Απλά γράφουμε και παίζουμε πράγματα που θα μας άρεσε να τα ακούμε ως απλοί φίλοι της μουσικής αυτής. Παίζουμε ένα heavy metal όπως θα θέλαμε να ακούγαμε ως οπαδοί. Στιχουργικά εμπνεόμαστε από πολλά πράγματα.

Στον πρώτο μας δίσκο, αναφερόμαστε κυρίως στον εσωτερικό μας εαυτό, στο πώς θα γίνουμε καλύτεροι ως άνθρωποι. Αυτή είναι η γενικότερη στιχουργική κατεύθυνση και βέβαια υπάρχουν και κομμάτια αυτόνομα που δένουν όμως μεταξύ τους. Τους στίχους τους έχω επιμεληθεί ο ίδιος και μπορώ να πω ότι έχουν μια θετική στόχευση, μια υπ διάθεση, δεν ήθελα να βγάζουμε κάτι απαισιόδοξο πόσο μάλλον καταθλιπτικό.

Όλα τα μέλη των Diviner, έχετε μεγάλη εμπειρία από την ελληνική σκηνή έχοντας παίξει με πολύ σημαντικά σχήματα. Πιστεύεις ότι αυτό που κάνετε τώρα είναι αυτό που σας εκφράζει περισσότερο;

Σίγουρα! Είναι το ογκώδες, “γκαζάτο” heavy metal, που θέλαμε να παίξουμε πάντα. Μας ολοκληρώνει σε οτιδήποτε έχουμε κάνει μέχρι σήμερα.

Είναι εύκολο σήμερα για μία μπάντα να ηχογραφήσει, να βγει σε περιοδεία να κάνει εμφανίσεις ανά την Ελλάδα;

Δισκογραφία με την έννοια που ξέραμε παλιότερα δεν υπάρχει σήμερα. Πωλήσεις κάνουν μόνο τα πολύ μεγάλα ονόματα. Το υλικό πλέον κυκλοφορεί μέσω διαδικτύου, με ψηφιακά μέσα. Επομένως για να επιβιώσει μία μπάντα πρέπει να κάνει ζωντανές εμφανίσεις. Οχι για να βγάλει χρήματα! Αλλά για να επιβιώσει, να μπορεί να ηχογραφήσει, χρειάζονται συναυλίες. Και στην Αθήνα και στην επαρχία υπάρχουν χώροι για να παίζεις και υπάρχει και κοινό, καθώς οι φίλοι του metal είναι πολύ πιστοί στη μουσική τους, πηγαίνουν σε live, θέλουν να ακούσουν νέα σχήματα, διψάνε για μουσική.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Πάντα υπήρχαν καλά ελληνικά σχήματα στον χώρο του μεταλλικού ροκ, τελευταία βλέπουμε υπάρχουν μπάντες που βγαίνουν εκτός συνόρων και έχουν και μεγάλη αποδοχή. Έχουν πέσει τα σύνορα για συγκροτήματα όπως εσείς;

Η ελληνική σκηνή σήμερα σε ό,τι αφορά και τον αριθμό και την ποιότητά της πιστεύω ότι βρίσκεται στο καλύτερο σημείο της. Πέρα από τους Rotting Christ, τους Firewind υπάρχουν και πολλές μπάντες του λεγόμενου stone rock που έχουν πολύ

«Για να επιβιώσει μία μπάντα πρέπει να κάνει ζωντανές εμφανίσεις. Οχι για να βγάλει χρήματα απηλά για να επιβιώσει, για να μπορεί να ηχογραφήσει»

μεγάλη ανταπόκριση. Αναφέρομαι στους Planet of Zeus, τους Nightstalker, τους 1000Mods... Στον “σκληρό” ήχο πάμε πολύ καλά, αλλά τα σχήματα που καρπώνονται από την άνοδο αυτή είναι οι μπάντες που έχουν δουλέψει, έχουν κτίσει το όνομα τους εδώ και χρόνια όπως οι Rotting Christ με πάρα πολλούς δίσκους και πάνω από 2000 ζωντανές εμφανίσεις. Θέλει κόπο, χρόνο, χρήμα για να κάνεις το παραπάνω βήμα... Για να κάνεις τη διαφορά πρέπει να είσαι ξεχωριστός γιατί ό,τι είναι στην μόδα, μόλις αυτή περάσει... χάνεται και αυτό!

Εδώ και μερικούς μήνες έχει κυκλοφορήσει η πρώτη δισκογραφική σας δουλειά, το “Fallen Empires”. Υπήρχαν σχόλια, κριτικές, απόψεις που σε έκαναν να νιώσεις υπερήφανος για αυτό που δημιουργήσατε, και άλλα που σε προβληματίσαν;

Για μία πρωτοεμφανιζόμενη μπάντα οι κριτικές που πήραμε τόσο από τον ελληνικό όσο και τον ξένο μουσικό τύπο ήταν πολύ καλές και ενθαρρυντικές για τη συνέχεια. Το να μην άρεσε η δουλειά σε κάποιον δεν με προβληματίζει. Είναι φυσιολογικό, γιατί ο καθένας έχει τα γούστα του. Η ποιότητα όμως μιας δουλειάς φαίνεται στον χρόνο. Υπάρχουν σήμερα δισκογραφικές δουλειές που λατρεύουμε αλλά όταν είχαν κυκλοφορήσει είχαν πάρει αρνητικές κριτικές. Αυτός που κρίνει τα πάντα είναι ο κόσμος και ο χρόνος.

ΟΙ ΠΑΠΑΡΟΚΑΔΕΣ ΚΑΙ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Και κάτι για σένα... πώς βίωσες αυτή την πολύ μεγάλη δημοσιότητα που είχες με τους “Ελεύθερους”, τους Παπαροκάδες;

Και πριν από τους “Ελεύθερους” ήμουν στους Innerwish, επομένως πάντα ασχο-

λούμουν με τη μουσική. Οι “Ελεύθεροι” -διαφορετικό είδος μουσικά- είχαν μια ποιότητα, κάποια πράγματα που είχαν κάνει τότε, παραμένουν διαχρονικά και αυτό κάτι σημαίνει. Γενικά όπως και τώρα με τους Diviner, έτσι και με τους “Ελεύθερους” ό,τι κάνω το υποστηρίζω, δεν μου αρέσει να κάνω μισά πράγματα, θέλω όταν κάνω κάτι, να δίνω όλο το πάθος και την ενέργειά μου. Τώρα σε ό,τι αφορά τη δημοσιότητα που είχα, τα πράγματα παραήταν υπερβολικά! Ήταν η εποχή τέτοια. Αν θυμάσαι ήταν η εποχή του Χριστόδουλου στις αρχές της δεκαετίας του 2000 και είχε γίνει μία διαφορετική επικοινωνιακή προσέγγιση από μεριάς της Εκκλησίας προς τον κόσμο και αυτό παρέσυρε και τους “Ελεύθερους”. Σήμερα δεν πιστεύω ότι θα γινόταν κάτι τέτοιο. Και βέβαια η διαχείριση της δημοσιότητας δεν ήταν στα χέρια μου. Εμπλέκονταν και άλλοι. Στα χέρια μου είναι αυτό που κάνω τώρα.

Από τη θρησκεία έχεις απομακρυνθεί;

Η απομάκρυνση από τον χώρο έγινε για συγκεκριμένους λόγους. Αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι μέσα μου οι απόψεις, οι αντιλήψεις, η πίστη μου έχει αλλάξει. Έχει αλλάξει ο τρόπος που βλέπω τον συγκεκριμένο χώρο (θρησκεία) και προφανώς δεν μπερδεύω τις έννοιες: Θρησκεία, πίστη, εκκλησία, θεός, αγάπη.

Και κάτι για το τέλος, τι μπορεί να περιμένει από εσάς όποιος βρεθεί στο Chania Rock Festival στον Προμαχώνα San Salvatore;

Κατ’ αρχήν ο χώρος είναι φανταστικός για metal συναυλίες. Οι Diviner είναι μια καινούργια μπάντα που θέλει να παίζει live και σίγουρα ο κόσμος δεν θα χάσει και θα

Ο Γιάννης Παπανικολάου ως μέλος των “Ελεύθερων” - Παπαροκάδων, όπως έγινε γνωστός στο πανελλήνιο στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας, σήμερα είναι ο τραγουδιστής και συνθέτης των “Diviner” που θα εμφανιστούν στο Chania Rock Festival.

του ανταποδώσουμε την πολύ θερμή στήριξη που μας έχει προσφέρει. Εξάλλου είμαι πολύ χαρούμενος που παίζω στα Χανιά γιατί η μπτέρα μου είναι από τις Βρύσες Αποκορώνου και μεγάλωσε στα Χανιά, κι έτσι κατά 50% είμαι Κρητικός! Οι δεσμοί μου με την Κρήτη είναι πολύ ισχυροί!

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Το πέρασμα

» Κωνσταντίνος Τζαμιώτης (εκδόσεις Μεταίχμιο)

Μπροστά του, τριακόσια μέτρα απ' την ακτή, το ακυβέρνητο καράβι παράδερνε από ώρα στην υδάτινη λαίλαπα, που το 'σπρωχνε με κάθε τρόπο όλο και βεβαιότερα στην καταστροφή. Θεόρατα κύματα των πέντε, έξι, ίσως και επτά μέτρων κυριολεκτικά το λιάνιζαν, δοκιμάζοντας πότε να το αναποδογυρίσουν και πότε να το καταπιούν ολόκληρο. Με συνέπεια απαρρέγκλιτη κατέφθαναν το ένα μετά το άλλο, λυσομανούσαν πάνω του, τραντάζοντας και ταρακουνώντας το πολυκαιρισμένο σκαρί σαν να μην ήταν πλοίο φτιαγμένο για ανοιχτές θάλασσες παρά μικρό βαρκάκι που το κλονίζουν ως και τα απόνερα στο πιο ασφαλές λιμάνι.

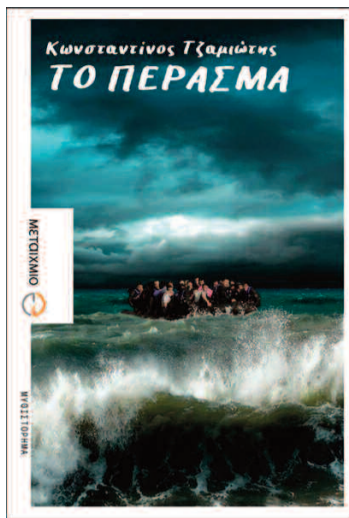
Ο αγροτικός γιατρός ελάχιστα εξοικειωμένος ένωθε μ' όλα αυτά.

Ενα βράδυ, στη μέση του Χειμώνα, η φουρτουνιασμένη θάλασσα θα οδηγήσει ένα πλοιάριο στη βραχώδη ακτή ενός μικρού αιγαιοπελαγίτικου νησιού. Κάποιοι από τους επιβαίνοντες θα πνιγούν, οι υπόλοιποι θα καταφέρουν να βγουν στη στεριά. Εκεί τους περιμένουν οι λιγοστοί κάτοικοι του νησιού, ανάμεσά τους ο δήμαρχος, ο αγροτικός γιατρός, οι λιμενικοί, οι αστυνομικοί, οι στρατιώτες. Το συμβάν είναι τόσο έντονο που δεν επιτρέπει παρά μόνο μία σκέψη: πώς θα σωθούν αυτοί οι άνθρωποι. Καθένας κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί, ό,τι θεωρεί σωστό. Λίγοι άνθρωποι, και ο συντονισμός είναι πιο εύκολος. Οι αρχές επικοινωνούν με το γειτονικό νησί, με τα κεντρικά, ζητούν βοήθεια. Δεν θα τα καταφέρουμε μόνοι μας, λένε, και παίρνουν υποσχέσεις. Εν τω μεταξύ οι ανάγκες πολλαπλασιάζονται, τη διάσωση πρέπει να ακολουθήσει ο ματιομός, η τροφή, το κατάλυμα. Καθώς η αδρεναλίνη υπο-

χωρεί, τα όρια επανακαθορίζονται, η θεωρία συναντά την πράξη και ο φόβος περιμένει να ντυθεί με τον ανάλογο ιδεολογικό μανδύα.

Ο Τζαμιώτης επιλέγει να διηγηθεί μια πραγματική ιστορία. Πραγματική με την έννοια πως επαναλαμβάνεται συχνότατα τα τελευταία πολλά χρόνια, και τους τελευταίους μήνες με ολοένα αυξανόμενη ένταση. Το Αιγαίο ως πέρασμα για μια καλύτερη ζωή, για την εγκατάλειψη της κόλασης, ένα απέραντο νεκροταφείο ψυχών. Κάποιοι καταφέρνουν να το διαβούν και να φτάσουν στην επόμενη στεριά, εκεί η κόλαση επαναπροσδιορίζεται. Γιατί όμως κάποιοι να θελήσει να διηγηθεί μια ιστορία σαν κι αυτή;

Μία πρώτη απάντηση, βιαστική και άστοχη στην προκειμένη, θα ήταν ο καιροσκοπισμός. Αυτό που λείπει, αυτό θα πουλήσω. Όχι, δεν είναι αυτή η απάντηση, τουλάχιστον όχι η δική μου απάντηση. Μετά το πέρασμα της ανάγνωσης, γεγονός που μου προσφέρει ολοκληρωμένη εικόνα του εγχειρήματος, τείνω να καταλήξω πως πρόθεση του συγγραφέα είναι πρωτίστως να κατανοήσει τους συσχετισμούς που δημιουργεί ένα ναυάγιο και η ακόλουθη παρουσία τριακοσίων ψυχών σε έναν ελάχιστο τόπο γης, εγκαταλελειμμένο από τους κατοίκους του. Να παγώσει τον χρόνο στο σήμερα, στο τώρα, για όσο αντέχει το παράδειγμα, πριν το αύριο κυρίως αλλά και το χτες ανακτήσουν το ρόλο τους στην εξίσωση. Και ίσως, σκέφτομαι, αν κατανοήσει κανείς τους συσχετισμούς σε αυτό το πεπερασμένο παράδειγμα, αποκομμένο από το συνολικό, ίσως τότε να μπορέσει να προσεγγίσει με μεγαλύτερη ακρίβεια τη μεγάλη εικόνα, αφήνοντας στην άκρη τις ιδεολογίες, τις θεωρίες, την ασφάλεια της απόστασης, τη μεγαλοστομία, τη γενίκευση και όλα τα υπόλοιπα μη ρεαλιστικά εργαλεία. Και σε αυτό ο Τζαμιώτης τα καταφέρνει περίφημα. Όχι γιατί καταφέρνει να διατηρήσει ίσες αποστάσεις

από τους ήρωές του, δεν είναι πολιτικός για να τον ενδιαφέρει κάτι τέτοιο, αλλά γιατί επιτυγχάνει να δώσει τη μεγάλη εικόνα, φροντίζοντας να μετακινεί την κάμερα από πρόσωπο σε πρόσωπο, να δίνει τις εναλλαγές της οπτικής επιδιώκοντας να σπάσει τον άξονα, να αναδείξει τα μαύρα σημεία καθενός από τους εμπλεκόμενους. Κανείς δεν είναι a priori καλός ή κακός, κανείς δεν είναι μόνο καλός ή κακός, καθέννας από τους ήρωες, σε όποια πλευρά και αν ανήκει, είναι ξεχωριστός και ικανός για το καλύτερο και για το χειρότερο. Τίποτα δεν είναι μόνο έτσι ή μόνο αλλιώς, και θα ήθελα να πιστέψω πως αυτό που λέω αποτελεί ένα αφόρητο κλισέ, όμως φοβάμαι πως πρέπει να ξεκινήσουμε από την επανάληψη των βασικών, και αυτό είναι κάτι το οποίο ο Τζαμιώτης επισημαίνει συνεχώς, με ευθύ ή πλάγιο τρόπο, και σε αυτό έγκειται ακόμα μια αρετή του βιβλίου.

Είναι το πρώτο μυθιστόρημα του Τζαμιώτη που διαβάζω στο οποίο δεν υπάρχει ένας ξεκάθαρος πρωταγωνιστής, ένας κεντρικός ήρωας. Το πέρασμα είναι ένα πολυφωνικό μυθιστόρημα, ο αφηγητής δίνει τη δυνατότητα στον αναγνώστη να γνωρίσει αρκετά καλά όλους τους ήρωες, να αναγνωρίσει τον εαυτό του σε κάποιον απ' αυτούς, όχι για να ταυτιστεί απαραίτητα, αλλά για να παρακολουθήσει καλύτερα τη διαρκή εναλλαγή των συνθηκών και των συμπεριφορών, το εύπλαστο της θεωρίας δίπλα στη φωτιά της δράσης.

Βιβλία

Η μπλε κιθάρα

Τζων Μπάνβιλ

Εκδότης: Καστανιώτη

Ο βραβευμένος με Booker συγγραφέας Τζων Μπάνβιλ, ο Ιρλανδός γη-τευτής της αγγλικής γλώσσας, επιστρέφει με ένα συναρπαστικό βιβλίο, αστέιο και μελαγχολικό. Ένα μυθιστόρημα για τις περιπλοκές της καλλιτεχνικής δημιουργίας και την ευπάθεια της ανθρώπινης καρδιάς. Ο ήρωάς του είναι ένας άνθρωπος που προσπαθεί να γλυτώσει από τον ίδιο του τον εαυτό. Ο Όλιβερ Όρμουι υπήρξε στο παρελθόν κατα-

ξιωμένος ζωγράφος αλλά και κλέφτης· δεν έκλεβε όμως για το κέρδος, τον έσπρωχνε μια εσώτερη ανάγκη να αδράξει τον κόσμο γύρω του και να τον μετουσιώσει. Η σοβαρότερη λαθροχειρία του μέχρι σήμερα είναι η πληθωρική και πολύ νεότερη του Πόλυ, γυναίκα του φίλου του Μάρκου, με την οποία έχει συνάψει παράνομο ερωτικό δεσμό. Όταν η σχέση αυτή αποκαλύπτεται, ο μεσήλικος Όλιβερ το βάζει στα πόδια. Θέλοντας να ξεφύγει από τη σύζυγό του, την ερωμένη του, τα πινέλα και τους καμβάδες του, αλλά και από μια προσωπική τραγωδία που χρόνια τώρα τον κατατρύχει, βρίσκει καταφύγιο στον τόπο της παιδικής του ηλικίας· από εκεί, κλεισμένος στο έρημο πατρικό του σπίτι, αφηγείται την απίθανη ιστορία του τελευταίου χρόνου, από το ένα φθινόπωρο ως το επόμενο.

Η εκδίκηση των αγγέλων

Λένα Μαντά

Εκδότης: Ψυχογιός

Ενα εικοσόχρονο κορίτσι σωριάζεται νεκρό την ώρα που δουλεύει. Κανένας δεν μπορεί να βρει την αιτία. Ο Άρης, ο αγαπημένος της, απελπισμένος, υπόσχεται να ανακαλύψει ποιος ευθύνεται για τον θάνατό της. Δίπλα του στέκεται η μητέρα του, η Γαλάτεια, διάσημη συγγραφέας αισθηματικών μυθιστορημάτων. Εκείνη κάνει την υπέρβαση και αποφασίζει να εμπλακεί σε μια ιστορία ανώτερη από τις δυνάμεις της. Οι ιατροδικαστικές γνωματεύσεις δε ρίχνουν κανένα φως και όλες οι έρευνες οδηγούν στο μηδέν.

Η Γαλάτεια δεν ξέρει αν υπάρχει καν δολοφόνος ή αν όλα όσα υποψιάζεται ο γιος της και η μητέρα της κοπέλας ανήκουν στη σφαίρα της φαντασίας. Στο μέλλον, και με όσα θα αποκαλυφθούν, θα ευχόταν να ήταν έτσι...

Τότε που ήταν καλό κορίτσι

Philip Roth

Εκδότης: Πόλις

Το σαγηνευτικό, συνταρακτικό αυτό μυθιστόρημα διαδραματίζεται σε μια μικρή πόλη των Μεσοδυτικών Πολιτειών και μιλάει για μια συναισθηματικά πληγωμένη

νέα γυναίκα με ιδιαίτερα αυστηρές ηθικές αρχές. Παιδί ακόμα, η Λούσι Νέλσον έστειλε τον αποτυχημένο, αλκοολικό πατέρα της στη φυλακή. Από τότε, προσπαθεί διαρκώς να ανα-

μορφώσει τους ανθρώπους γύρω της. Πιστεύει ότι ρόλος της είναι να αγωνιστεί για το καλό. Η επιδίωξη όμως του καλού την οδηγεί στο να συντρίβει τους πάντες, και η αναζήτηση της τελειότητας καταλήγει στην ίδια της την καταστροφή. Με την άψογη σκιαγράφηση του χαρακτήρα της Λούσι και του αφελούς, ανώριμου συζύγου της, του Ρόι, ο Roth πλάθει ένα σκληρό ρεαλιστικό μυθιστόρημα και προσφέρει μια ακριβή εικόνα της θρησκοκόλπτης αμερικανικής επαρχίας, με τους πόθους της, την οργή της και τις ασφυκτικές οικογενειακές σχέσεις, μια εικόνα αμείλικτη και μαζί συμπνευτική.

Σφαιρικά κάτοπτρα, επίπεδοι φόνοι

Τεύκρος Μιχαηλίδης

Εκδότης: Πόλις

Δεν σκότωσα εγώ τη Λωρ ντε Γκρεναντίν Μπουατέζ κι εγώ είχα κάθε λόγο να επιθυμώ τον θάνατό της... Έτσι αρχίζει την αφήγησή της η αιγυπτιακή Δόνα Εστεφάνια, προσοπική γιάτρισσα της Βερεγγάριας από τη Ναβάρρα, της όμορφης συζύγου του Λεοντόκαρδου.

Μέσα της δεκαετίας του 1950. Μία Εγγλέζα βυζαντινολόγος, ένας Γάλλος παλαιογράφος κι ένας νεαρός Έλληνας μαθηματικός καλούνται επειγόντως στην Κύπρο για να

αξιολογήσουν ένα χειρόγραφο που χρονολογείται στην περίοδο της Τρίτης Σταυροφορίας. Στο κείμενο αναφέρεται ένα δύσκολο μαθηματικό πρόβλημα, που παρέμενε άλυτο από την εποχή του Πτολεμαίου, αλλά και ένας μυστηριώδης φόνος. Τα πράγματα περιπλέκονται όταν οι τρεις εμπειρογνώμονες γίνονται μάρτυρες, οχτακόσια χρόνια αργότερα, ενός ακόμα φόνου...

Ένα αδιάκοπο πήγαινε-έλα ανάμεσα σε δύο εποχές, διπλή ίντριγκα, διπλό μυστήριο. Κι όλα αυτά, κάτω από τους αιώνιους, οικουμενικούς νόμους των κατόπτρων.

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Συνάντηση εθελοντών του Δικτύου

“Διαβάζω για τους άλλους”

Η δεύτερη συνάντηση εθελοντών του δικτύου “Διαβάζω για τους άλλους” θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 25 Μαΐου στις 6:30μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων. Σκοπός της συνάντησης που στηρίζουν η Περιφέρεια Κρήτης και η Αντιπεριφέρεια Χανίων είναι να οργανωθούν οι δράσεις που θα πραγματοποιηθούν το επόμενο χρονικό διάστημα, να γίνει γνωστή η ομάδα του “Διαβάζω για τους άλλους” των Χανίων. Στην συνάντηση των Χανίων θα βρίσκονται όπως ανακοινώθηκε χτες οι ιδρυτές του Δικτύου προκειμένου επικοινωνήσουν το όραμά τους και να μεγαλώσει η

ομάδα των εθελοντών. Πανελλαδικά οι εθελοντές του Δικτύου ξεπερνούν σήμερα τους 2.000, οι οποίοι προσφέρουν με όποιον τρόπο μπορούν συμβάλλοντας στο όραμα του “Διαβάζω για τους άλλους” για μία κοινωνία ισότιμη στην πρόσβαση στη λογοτεχνία, στην Παιδεία και στη γνώση. Σε αυτό το πλαίσιο ηχογραφούνται βιβλία, ενώ οι live αναγνώσεις στα συνεργαζόμενα με το Δίκτυο Ιδρύματα είναι σε σταθερή βάση. Στα Χανιά η πρώτη συνάντηση εθελοντών είχε πραγματοποιηθεί τον Ιανουάριο του 2016 στη δημοτική βιβλιοθήκη της πόλης.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Tanacetum vulgare* (Τανάτσοτο το κοινό) και ανήκει στην οικογένεια των *Συνθέτων*. Στη χώρα μας το συναντούμε (από την Θεσσαλία και πάνω) με τις ονομασίες *Τανάκητο*, *Τανάτσοτο*, *Καρνοφύλλι*, *Αθανασία*, *Βαλοσαμόχορτο* κ.ά.

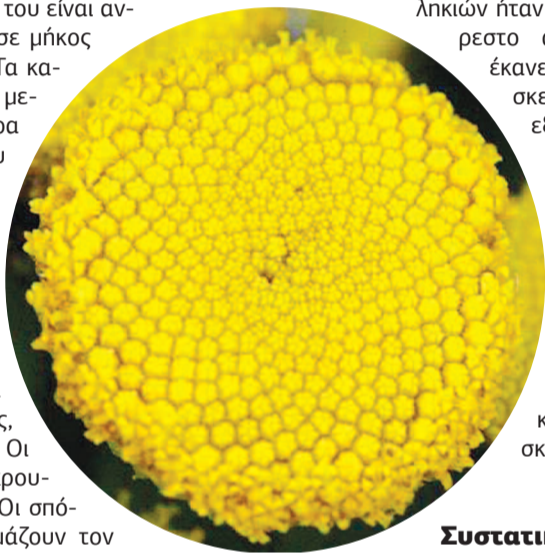
Τανατσέτο

Είναι πολυετής πόα αυτοφυής σε Ευρώπη και Ασία. Ευδοκίμει σε ημιορεινές περιοχές και σε χωράφια μέτριας γονιμότητας, σε δροσερούς θαμνότοπους, κατά μήκος ποταμών και ρυακίων, στις άκρες των δρόμων, σε σκουπιδοτόπους και δίπλα σε φράκτες.

Είναι φυτό που φτάνει σε ύψος το 1 και πλέον μέτρο, λείο, πολύ αρωματικό, με γεύση πικρή.

Η ρίζα του είναι πλαγιαστή κλαδωτή και πολλά στελέχη μαζεμένα ίσια, κυλινδρικά γραμμωτά. Τα φύλλα του είναι αντίθετα και φτάνουν σε μήκος

τα 10-15 εκατοστά. Τα κάτωτερα με μίσχο, τα μεσαία και τα ανώτερα άμισχα. Τα άνθη του είναι κίτρινα με μίσχο αρκετά μακρύ και είναι μαζεμένα σε κόρυμβο. Τα άνθη είναι ερμαφρόδιτα (έχουν και αρσενικά και θηλυκά όργανα) και γονιμοποιούνται από τις μέλισσες, μύγες, σκαθάκια κ.ά. Οι καρποί του είναι μακρουλοί και γυαλιστεροί. Οι σπόροι του φυτού ωριμάζουν τον Αύγουστο και Σεπτέμβριο.

Ιστορικά στοιχεία

Οι πρώτοι που το χρησιμοποίησαν για τις θεραπευτικές του ιδιότητες ήταν οι αρχαίοι Έλληνες. Στη συνέχεια η χρήση έγινε ευρέως γνωστή σε όλη την Ευρώπη, όπου το χρησιμοποιούσαν κύρια για την αποβολή των σκουληκιών και ως εκτριωτικό.

Η χρήση του ήταν δημοφιλής στις γυναίκες για την αποβολή του πλακούντα μετά τη γέννα και για διάφορες διαταραχές της μήτρας.

Στα μέσα του 18ου αιώνα στην Ιρλανδία το χρησιμοποιούσαν στο μπάνιο μαζί με αλάτι για

την αντιμετώπιση του πόνου, ενώ το έγχυμα του βοτάνου το χρησιμοποιούσαν ως ανθελμινθικό με καλά αποτελέσματα για αιώνες. Το πρόβλημα βέβαια που υπήρχε ήταν ότι το τανάτσοτο είναι πλούσιο σε θουξόνη που ενδεχομένως είναι καταστροφική για το κεντρικό νευρικό σύστημα αν λαμβάνεται σε μεγάλες δόσεις για αρκετό διάστημα. Με τις σωστές όμως οδηγίες των έμπειρων βοτανολόγων τα αποτελέσματα για την αποβολή των σκουληκιών ήταν εξαιρετικά. Το δυσάρεστο άρωμα του φυτού,

έκανε τους ανθρώπους να σκεφτούν ότι θα ήταν εξίσου δυσάρεστο και στα έντομα και για τον λόγο αυτό τοποθετούσαν τις κορυφές των βλαστών στα σημεία όπου ξάπλωναν τα ζώα που είχαν ψύλλους, όπως τα καλάθια των σκύλων, αλλά και για να διώξουν τις σκνίπες και τον σκώρο.

Συστατικά - χαρακτήρας

Το τανάτσοτο περιέχει πτητικό έλαιο (περιέχει μέχρι 70% θουξόνη), πικρά γλυκοσίδια, σεσκοιτερπενικές λακτόνες, τερπενοειδή, τανίνες, πικρή ρητίνη, βιταμίνη C, κιτρικό οξύ, γαλλικό οξύ, οξαλικό οξύ.

Ο χαρακτήρας του βοτάνου είναι πικρό, θερμό και ξηραντικό.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Το βότανο ανθίζει στα τέλη της Άνοιξης και το καλοκαίρι. Συλλέγεται την εποχή της ανθοφορίας του και για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται τα αέρια μέρη του φυτού.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το τανάτσοτο δρα ως αντιφλεγμονώδες, χαλαρώνει τα αιμοφόρα αγγεία, διεγείρει την πέψη και αποβάλλει τα παράσιτα. Με τις πτητικές ουσίες, τη θουγιόνη και τη ρητίνη που περιέχει χρησιμοποιείται κατά των παρασίτων των εντέρων (ασκαρίδες, οξύουροι και ταινία). Αυξάνει την κυκλοφορία του αίματος στο κάτω μέρος της κοιλιάς και δρα ως μητροτονικό. Συμβάλει και κατά του πυρετού της ελονοσίας. Το είδος *Tanacetum parthenium* μελετήθηκε στη δεκαετία του 70 και αποδείχθηκε αποτελεσματικό και ασφαλές για τη θεραπεία της ημικρανίας και ρευματισμού. Παλιά το έπαιρναν για τις ημικρανίες αλλά εξωτερικά (ως κατάπλασμα) και όχι εσωτερικά. Το βάμμα του φυτού συνίσταται κατά των ρευματικών πόνων και ο χυμός του για τα σκασίματα των χεριών. Δρα κατά της υδρωπικίας, των παθήσεων των νεφρών και του συκωτιού. Αν μασήσουμε ένα νωπό φύλλο τον ημέρα μπορεί να δράσει προληπτικά στην προφύλαξη κατά της ημικρανίας. Οι σπόροι έχουν ανθελμινθικές ιδιότητες. Υπάρχει και ένα άλλο είδος του φυτού το οποίο λέγεται *Tanacetum balsamita* το οποίο είναι καλλωπιστικό. Και αυτό όμως έχει τις ίδιες φαρμακευτικές ιδιότητες.

Παρασκευή και δοσολογία

Για εξωτερική χρήση παρασκευάζεται ως έγχυμα με αναλογία 5 γραμμάρια ξηρού βοτάνου

για ένα λίτρο βραστό νερό. Με αυτό κάνουμε κομπρέσες σε προβλήματα ψωρίασης, ημικρανίας και ρευματικούς πόνους αρθρώσεων. Για εσωτερική χρήση το αποφεύγουμε. Αν χρειαστεί μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε εσωτερικά μόνο κάτω από τις οδηγίες έμπειρου βοτανολόγου.

Προφυλάξεις

Το μάσημα των νωπών φύλλων μπορεί να προκαλέσει έλκη στη στοματική κοιλότητα. Στην περίπτωση αυτή δοκιμάστε να τηγανίσετε πρώτα τα φύλλα. Το βότανο επίσης πρέπει να το αποφεύγουν όσοι παίρνουν φάρμακα τα οποία αραιώνουν το αίμα, επειδή μπορεί να επηρεάσει την ταχύτητα πήξης του αίματος.

Το αιθέριο έλαιο που παράγεται από τα φύλλα του φυτού είναι εξαιρετικά τοξικό και επικίνδυνο.

Τέλος απαγορεύεται η χρήση του βοτάνου κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης.

Υ.Γ: Όλα τα προηγούμενα άρθρα της στήλης μπορούμε να τα βρούμε στη διεύθυνση www.herb.gr.

Επίσης αν κάποιος φίλος αναγνώστης γνωρίζει οποιαδήποτε θεραπευτική ιδιότητα βοτάνου του τόπου μας που δεν είναι ευρέως γνωστή ή έχει κάποιο ερώτημα μπορεί να το απευθύνει στην ηλεκτρονική διεύθυνση skounatsos11@gmail.com